

**Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
ziņojums
par Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanu**

par pārskata periodu no 01.01.2011. līdz 31.12.2011.

Satura rādītājs

1. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas un uzraudzības nodrošināšana...	3
2. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progress	7
2.1. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Cilvēkresursi un nodarbinātība"	7
2.2. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Uzņēmējdarbība un inovācijas"	15
2.3. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Infrastruktūra un pakalpojumi"	18
2.4. Apkopojums par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progress visās darbības programmās.....	28
2.5. Priekšlikumi horizontālās prioritātes ieviešanas un uzraudzības uzlabošanai	33
3. Turpmākās darbības horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā un uzraudzībā	35

1. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas un uzraudzības nodrošināšana

VARAM ziņojums par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" īstenošanu 2011.gadā (turpmāk – ziņojums) sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 27.oktobra noteikumu Nr.1238 „Eiropas Savienības fondu ieviešanas uzraudzības un izvērtēšanas kārtība” 9.4.apakšpunktā dotajam uzdevumam un ievērojot Finanšu ministrijas 2009.gada 30.decembra vadlīnijās Nr.10.6 „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007.-2013.gada plānošanas periodā” noteikto, un tajā ir analizēta Eiropas Savienības fondu ieguldījumu atbilstība attiecīgajiem horizontālajiem mērķiem un sasniegtie horizontālie rādītāji iepriekšējā gadā.

Horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” mērķis ir, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (turpmāk – IKT), veicināt sociālo iekļaušanu un samazināt reģionālo atšķirību radītos šķēršļus, tai skaitā, atvieglojot pieeju apmācībai un zināšanām, organizējot darbu un darba attiecības, veicinot publiskās pārvaldes un privātā sektora pakalpojumu pieejamību, daudzveidīgāku brīvā laika pavadīšanu, kā arī sniedzot iedzīvotājiem iespēju aktīvāk piedalīties lēmumu pieņemšanā valsts un pašvaldību līmenī, kā arī piedalīties citos sabiedriskajos procesos.

Veidojot informācijas sabiedrību, svarīgi ir nodrošināt, lai ikviens iedzīvotājs varētu gūt labumu no IKT piedāvātajām iespējām, tai skaitā, veicinot IKT izmantošanu mājāsaimniecībās, nodrošinot visiem iedzīvotājiem vienādas iespējas izmantot IKT, piekļūt informācijai un pakalpojumiem, kā arī uzlabojot iedzīvotāju iemaņas IKT lietošanā. Viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir, izmantojot IKT, veicināt sociālo iekļaušanu un samazināt reģionālo atšķirību radītos šķēršļus, tai skaitā, atvieglojot pieeju apmācībai un zināšanām, organizējot darbu un darba attiecības, veicinot publiskās pārvaldes un privātā sektora pakalpojumu pieejamību, daudzveidīgāku brīvā laika pavadīšanu, kā arī sniedzot iedzīvotājiem iespēju aktīvāk piedalīties lēmumu pieņemšanā valsts un pašvaldību līmenī, kā arī piedalīties citos sabiedriskajos procesos.

Pateicoties Eiropas Komisijas stratēģijai „Eiropa 2020”[1], kurā uzsvērtā informācijas sabiedrības un IKT nozīmīgā loma Eiropas kopīgo mērķu sasniegšanā, informācijas sabiedrības attīstība turpmākajos gados ES dalībvalstīs noteikta par vienu no galvenajām prioritātēm. Viena no stratēģijas „Eiropa2020” pamatiniciatīvām „Digitālā programma Eiropai”[2] nosaka IKT lomu Eiropas ieceru īstenošanā līdz 2020.gadam. Minētajā programmā paredzēti tādi virzieni kā digitālais vienotais tirgus, sadarbība un standarti, uzticamība un drošība, ātra un īpaši ātra piekļuve internetam, pētniecība un inovācijas, digitālās, iemaņas, prasme un e-iekļaušana, kā arī sabiedrības ieguvumi no IKT.

Arī Latvijā līdz ar pamatiniciatīvas „Digitālā programma Eiropai” ieviešanu un noteikto mērķu sasniegšanu tiek prognozēta straujāka informācijas sabiedrības attīstība. Lai noteiktu rīcību pamatiniciatīvas „Digitālā programma Eiropai” īstenošanai, pārvaldībai un noteikto mērķu sasniegšanai Latvijā, VARAM ir izstrādājusi informatīvo ziņojumu „Par Stratēģijas ES 2020 pamatiniciatīvas „Digitālā programma Eiropai” ieviešanas Latvijā koordinēšanu”, kurā noteiktas atbildīgās institūcijas par pamatiniciatīvas ieviešanas koordinēšanu un atbildības sadalījums starp ministrijām par rīcības jomu un pasākumu īstenošanu.

[1] [EIROPA 2020 - Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei, COM\(2010\) 2020.](#)

[2] [Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai \(COM \(2010\)245\) “Digitālā programma Eiropai”](#)

Vienota politika informācijas sabiedrības veidošanai Latvijā un, tai skaitā, aktivitātes pamatiniciatīvas „Digitālās programmas Eiropai” ieviešanai tiek realizētas, ieviešot Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2006.-2013.gadam (turpmāk – pamatnostādnes) (Ministru kabineta 2006.gada 19.jūlija rīkojums Nr. 542 „Par Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņēm 2006.–2013.gadam”). Pamatnostādņu darbības rezultātā informācijas sabiedrības attīstības politikas ietvaros veiktas dažādas aktivitātes, kas kopumā veicinājušas informācijas sabiedrības attīstību Latvijā. Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2011.gadā iedzīvotāju skaits, kuri datoru lietoja vismaz reizi nedēļā, sasniedza 66,4% (2010.gadā – 63,4%), savukārt, internetu vismaz reizi nedēļā lietoja 66,2% no iedzīvotāju kopskaita attiecīgajā grupā (2010.gadā – 62,5%). Iespēju elektroniski aizpildīt un nosūtīt veidlapu valsts vai sabiedriskajām iestādēm 2011.gadā izmantoja 21,7% no iedzīvotāju kopskaita (2010.gadā – 8,1%), ko īpaši veicinājusi e-pakalpojumu attīstība. Informācijas sabiedrības attīstību apstiprina arī to iedzīvotāju skaits, kuriem ir augstas datorprasmes, pieaugums. Saskaņā ar Eurostat datiem iedzīvotāju skaits vecuma grupā no 16 līdz 74 gadiem, kuri veikušas 5 līdz 6 aktivitātes, kas saistītas ar datoru, divu gadu laikā pieaudzis par 12 procentpunktiem (2009.gadā – 17%, 2011.gadā – 29%[1]). Rezultātā ievērojami uzlaboti arī Latvijas rādītāji pārējo ES dalībvalstu vidū. Piemēram, informācijas meklēšana par precēm un pakalpojumiem Latvijā ir tuvu vidējiem ES dalībvalstu rādītājiem, bet tiešsaistes laikrakstu lasīšanā, internetbankas izmantošanā, pašradīta satura augšupielādēšanā un tiešsaistes kursu apgūšanā pārsniedz vidējos ES rādītājus[2]. Tāpat plašāk kļuvis pieejams platjoslas nodrošinājums, arvien pieaug arī e-pakalpojumu piedāvājums un to izmantošana Latvijas valsts portālā www.latvija.lv.

Lai ieinteresētu plašāku sabiedrību par e-prasmju apgūšanas un pielietošanas iespējām, no 2011.gada 28.februāra līdz 5.martam tika rīkota E-prasmju nedēļa (e-skills week). 2011.gada E-prasmju nedēļā Latvijā piedalījās vairāk kā 41 000 dalībnieku, tai skaitā vairāk kā 2 900 cilvēku, kuri ar datoru iepazinās pirmo reizi. Pēc apkopotajiem rezultātiem E-prasmju nedēļas aktivitātes ziņā Latvija ieņēma pirmo vietu Eiropā, kas apliecina sabiedrības lielo interesi par IKT piedāvāto iespēju izmantošanu.

Lai veicinātu informācijas sabiedrības attīstību, sniedzot iespēju Latvijas iedzīvotājiem apgūt e-prasmes atbilstoši viņu izglītības un profesionālās aktivitātes līmenim, ar Ministru kabineta 2011.gada 18.maijā rīkojumu Nr.207 „Par Elektronisko prasmju attīstības plānu 2011.–2013.gadam” apstiprināta Elektronisko prasmju attīstības plāna 2011-2013.gadam īstenošana. Plāns ir izstrādāts, lai ieviestu vienu no pamatnostādņēs noteiktajiem ilgtermiņa rīcības virzieniem – dažādu iedzīvotāju mērķa grupu apmācību IKT lietošanā (t.sk. vecāku cilvēku, bezdarbnieku, invalīdu, reģionu iedzīvotāju u.c.), šo grupu vajadzībām nepieciešamā specifiskā satura izstrādāšanu, sabiedrības informēšanu par IKT sniegtajām iespējām un jaunajiem pakalpojumiem.

Tāpat arī ar Ministru kabineta 2011.gada 25.maija rīkojumu Nr.218 „Par Elektroniskās pārvaldes attīstības plānu 2011.-2013.gadam” apstiprināts E-pārvaldes attīstības plāns 2011.-2013.gadam. Plānā iekļauti 192 pasākumi un tā mērķis ir nodrošināt publisko pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem ērtā un vienkāršā veidā, veicot elektronisku datu apmaiņu starp valsts pārvaldes un pašvaldību subjektiem, vienlaicīgi palielinot valsts pārvaldes efektivitāti un samazinot tās izdevumus.

Jāņem vērā, ka informācijas sabiedrība ir aktuāla ikvienā nozares politikā, un atbilstoši tās horizontālajai politikai ir būtiski valsts pārvaldes iestādēm turpināt iesāktās aktivitātes

[1]

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tsdsc460&language=en>

[2] [Digital Agenda Scoreboard 2011](#)

informācijas sabiedrības attīstības jomā un veicināt sabiedrības informētību, iedrošinot iedzīvotājus izmantot piedāvātās elektroniskās iespējas.

Saskaņā ar 2007.gada 23.oktobrī apstiprināto Valsts stratēģisko ietvardokumentu 2007.-2013.gada periodam (turpmāk - VSID) kā viena no sešām horizontālajām prioritātēm ir noteikta horizontālā prioritāte „Informācijas sabiedrība”. VSID ir noteikts, ka Informācijas sabiedrības attīstības mērķis ir nodrošināt, lai ikviens iedzīvotājs varētu gūt labumu no informācijas un komunikāciju tehnoloģiju piedāvātajām iespējām.

Lai nodrošinātu, ka Eiropas Savienības struktūrfondu aktivitātēs tiek pilnvērtīgi ieviesta horizontālā prioritāte „Informācijas sabiedrība”, 2011.gadā tika veiktas šādas darbības:

- izstrādātas vadlīnijas "Metodika horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanai” – izstrādātās vadlīnijas tika publicētas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas mājas lapā internetā;
- sniegtas konsultācijas par darbības programmu papildinājumu aktivitāšu un apakšaktivitāšu īstenošanu atbildīgajām iestādēm horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju izstrādes procesā;
- sniegti komentāri un priekšlikumi par nepieciešamajiem precizējumiem par darbības programmu papildinājumu aktivitāšu un apakšaktivitāšu īstenošanu atbildīgo iestāžu izstrādātajiem projekta iesnieguma vērtēšanas kritērijiem par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, kas tika virzīti apstiprināšanai Eiropas Savienības struktūrfondu uzraudzības komitejā;
- piedalīšanās Finanšu ministrijas organizētajā starptautiskajā konferencē „ES fondu izvērtēšanas konference par vidus posma izvērtējumu rezultātiem” un prezentācijas sniegšana par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”;
- lai nodrošinātu sabiedrības informētību par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, piedalīšanās E-prasmju nedēļas 2012 plānošanā (norise no 2012.gada 26.marta līdz 30.martam). Eiropas e-prasmju nedēļa ir Eiropas mēroga visas sabiedrības informēšanas kampaņa, lai demonstrētu e-prasmju nozīmi darbā, karjeras attīstībā un izaugsmē digitālajā laikmetā. E-prasmju nedēļas mērķis ir veicināt sabiedrībā apziņu par arvien pieaugošo e-prasmju nozīmi dzīves kvalitātes uzlabošanā - ekonomikas izaugsmes, konkurētspējas un nodarbinātības veicināšanā, ieinteresēt un informēt plašāku sabiedrības daļu par iespējām e-prasmju apgūšanā, uzlabošanā un pielietošanā, kā arī popularizēt valsts sniegto e-pakalpojumu saņemšanas iespējas un to ērtāku izmantošanu. Pasākuma rezultātā palielināsies cilvēku skaits, kuri apgūs jaunas datora iemaņas, lietos internetu, izmantojot to sadarbībai ar valsts pārvaldes, pašvaldību u.c. iestādēm, tādējādi veicinot informācijas sabiedrības attīstību, kā arī veicinās horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” uzraudzības parametra sasniegšanu - apmācīto cilvēku skaitu informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomā. Projektu ieviesēji piedalīsies semināros un video konferencē kā lektori, informējot sabiedrību par šobrīd pieejamajiem e-pakalpojumiem un to izmantošanu ikdienā, piemēram, portālā www.latvija.lv, un citiem ar informācijas un komunikāciju tehnoloģijām saistītiem jautājumiem. Seminārā tiks apskatītas valsts un privātā sektora piedāvātās e-iespējas uzņēmēju konkurētspējas paaugstināšanai un to saziņai ar valsti. Tiks prezentētas mākoņskaitļošanas priekšrocības maziem un vidējiem uzņēmumiem Latvijā un kā šo pakalpojumu pieejamība var palīdzēt personīgās un uzņēmuma produktivitātes uzlabošanai. Uzņēmēji varēs uzzināt par iespēju veikt bezmaksas grāmatvedības uzskaiti mazos uzņēmumos un veidu kā nosargāt savu uzņēmumu digitālajā laikmetā. Seminārā būs iespēja iepazīties ar jaunākajiem valsts

piedāvātajiem e-pakalpojumiem, kā arī ar IKT apmācību iespējām mazajiem un mikro uzņēmumiem konkurētspējas un produktivitātes veicināšanai;

- tika veikts pētījums (30.09.2011.-06.12.2011.), kura mērķis bija izvērtēt cik lielā mērā un kā Eiropas Savienības fondu finansētie projekti ir ietekmējuši horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, vai projektu ietvaros sasniegtie rezultāti ir virzīti uz informācijas sabiedrības attīstību, kā arī vai projektos ir paredzēti konkrēti pasākumi, kas veicina informācijas sabiedrības veidošanu un attīstību. Pētījums publicēts: http://www.varam.gov.lv/lat/publ/petijumi/pet_Eparv/?doc=14321
- tīmekļa vietnēs www.apollo.lv, www.tvnet.lv, www.delfi.lv, www.zip.lv, www.draugiem.lv un televīzijā tika popularizēti projektu ietvaros izveidotie/uzlabotie un šobrīd iedzīvotājiem pieejamie elektroniskie pakalpojumi. Ar šīs informatīvās kampaņas palīdzību sabiedrība tika informēta par elektronisko pakalpojumu piedāvātajām iespējām un to izmantošanas ieguvumiem, kā arī aicināta tos aktīvi izmantot;
- 2011.gada 2.-11.decembrī īstenota informatīva kampaņa ar mērķi informēt iedzīvotājus par 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes projektu ietvaros ieviestajiem un šobrīd iedzīvotājiem pieejamajiem e-pakalpojumiem. Ar informatīvās kampaņas palīdzību sabiedrība informēta par e-pakalpojumu piedāvātajām iespējām un to izmantošanas ieguvumiem, kā arī aicināta tos aktīvi izmantot. Informatīvās kampaņas ietvaros:
 - LTV1 un LNT kanālos 2011.gada 7.-11.decembrī pārraidītas 2 veidu televīzijas reklāmas, ar kuru palīdzību sasniegta ~691 000 skatītāju liela auditorija;
 - 5 portālos (www.delfi.lv, www.apollo.lv, www.tvnet.lv, www.draugiem.lv, www.zip.lv) 2011.gada 2.-11.decembrī eksponēti 20 veidu reklāmkarogi, uz kuriem uzklikšķināts ~10 000 reizes;
- 2011.gada decembrī izgatavoti 10 mobili izvelkami un saliekami stendi ar informāciju par faktiskajiem un potenciālajiem 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes projektu ietvaros ieviesto e-pakalpojumu ieguvumiem.

Ziņojumā sniegts pārskats par informācijas sabiedrības ieviešanas un uzraudzības nodrošināšanu, informācijas sabiedrības ieviešanas un uzraudzības radītāju īstenošanas progresu, kā arī sniegti priekšlikumi horizontālās prioritātes ieviešanas un uzraudzības uzlabošanai un aprakstītas turpmākās darbības horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā un uzraudzībā.

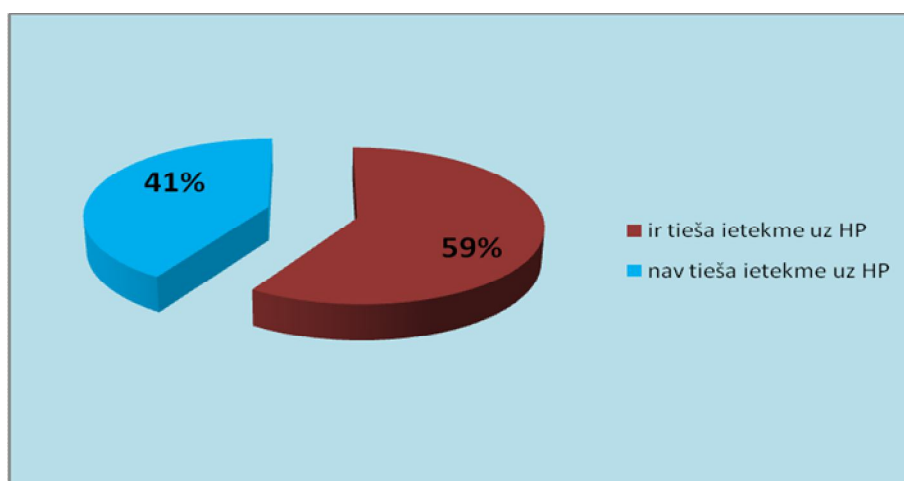
2. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progress

Horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” attīstība paredzēta visās darbības programmās: „Cilvēkresursi un nodarbinātība”, „Uzņēmējdarbība un inovācijas” un „Infrastruktūra un pakalpojumi”. Iespējamais Eiropas Savienības fondu projektu ietekmes līmenis uz informācijas sabiedrības attīstību tiek iedalīts šādi:

- projektam var būt tieša ietekme uz informācijas sabiedrības attīstību. Tas nozīmē, ka projektā ir paredzēti konkrēti pasākumi, kas veicina informācijas sabiedrības veidošanu un attīstību. Piemēram, projekts ir vērsts uz informācijas tehnoloģiju infrastruktūras attīstību un to pieejamību, satura paplašināšanu, lietotāju apmācību.
- projekts var netieši ietekmēt informācijas sabiedrības attīstību. Tas nozīmē, ka projektā nav paredzēti konkrēti pasākumi, kas veicina informācijas sabiedrības attīstību, taču ar projekta aktivitāšu palīdzību tā netieši tiks veicināta. Piemēram, attīsta infrastruktūru paaugstina iedzīvotāju zināšanu līmeni, veicina informētību, t.sk., par publiskiem un citiem pakalpojumiem.
- projekts var tieši neietekmēt informācijas sabiedrības attīstību. Tas nozīmē, ka projektā nav paredzētas konkrētas aktivitātes informācijas sabiedrības attīstībai un projekta aktivitātes negatīvi neietekmēs informācijas sabiedrības attīstību.

2.1. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Cilvēkresursi un nodarbinātība"

Darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājumā kopumā ir aprakstītas 59 aktivitātes/apakšaktivitātes (ja aktivitātei ir apakšaktivitāte, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo ir iespējama situācija, kad vienas aktivitātes apakšaktivitātēm ietekmes līmenis uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” atšķiras) un 59% no tām ir tieša ietekme uz horizontālo prioritāti "Informācijas sabiedrība" (sk. 1.attēlā).

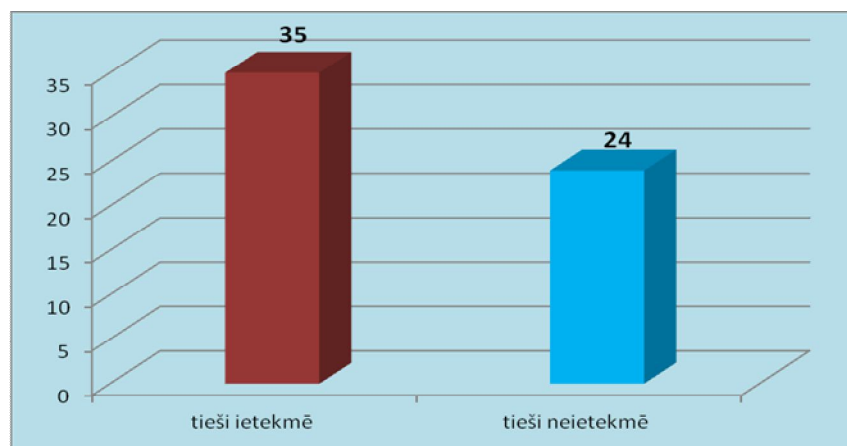

1.attēls Darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”

Darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājumā aktivitātes pēc to ietekmes uz informācijas sabiedrības attīstību iedalās šādi:

- 35 aktivitātes* tieši ietekmē horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību;
- 24 aktivitātes* tieši neietekmē horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību. (sk. 2.attēlā)

** ja aktivitātei ir apakšaktivitātes, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo, ja visai aktivitātei kopumā ir ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību, ne vienmēr arī visām tās apakšaktivitātēm ir tieša ietekme un otrādi.*

2.attēls. Darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu iedalījums pēc to ietekmes uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību

Lai izmantotu informācijas sabiedrības sniegtās iespējas un veicinātu uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstību, būtiska ir iedzīvotāju prasme lietot jaunās tehnoloģijas. Informācijas sabiedrības attīstībai vajadzīgas ir ne tikai iedzīvotāju tehnoloģiskās prasmes, bet arī - prasme meklēt un atrast informāciju, kā arī pārvērst to zināšanās - spēja pārvērst zināšanas jaunradītā vērtībā. Šādu prasmju apguve būtu veicināma darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” projektu ietvaros.

Veicot atbildīgo iestāžu iesniegto ziņojumu par horizontālo prioritāšu īstenošanu Eiropas Savienības fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros analīzi, tika secināts, ka darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" projektu ietvaros pārskata periodā ir sasniegti šādi horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji:

- izveidotas/uzlabotas 45 informācijas sistēmas;
- iegādātas 10 datortehnikas vienības;
- elektronizēti 23 sabiedriskie pakalpojumi;
- apmācīti 20 401 cilvēki IKT jomā.

Līdz pārskata perioda beigām darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" projektu ietvaros vislielākais sasniegtais uzraudzības rādītājs ir „Apmācīto cilvēku skaits informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomā” - apmācīti 20 401 cilvēki IKT jomā. Tas ir skaidrojams ar to, ka darbības programmas ietvaros sniegtā atbalsta pamatvirzieni ir izglītības un zinātnes attīstība,

nodarbinātības, sociālās iekļaušanas un darbaspēka veselības veicināšana un administratīvās kapacitātes stiprināšana. Lielāko īpatsvaru šī rādītāja apjomā sastāda Labklājības ministrijas administrētās 1.3.1.1.3.apakšaktivitātes „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība”, Ekonomikas ministrijas administrētās 1.3.1.1.1.apakšaktivitātes „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai - atbalsts partnerībās organizētām apmācībām (2.atlases kārta)”, Veselības ministrijas administrētās 1.3.2.3.aktivitātes „Veselības aprūpes un veicināšanas procesā iesaistīto institūciju personāla kompetences, prasmju un iemaņu līmeņa paaugstināšana” un Izglītības un zinātnes ministrijas administrētās 1.2.1.2.3.apakšaktivitātes „Vispārējās izglītības pedagogu kompetences paaugstināšana un prasmju atjaunošana” un 1.2.1.1.3.apakšaktivitātes „Atbalsts sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošanas kvalitātes uzlabošanai un īstenošanai” ietvaros apmācīto cilvēku IKT jomā skaits.

Papildus jāatzīmē, ka darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" ietvaros lielāko daļu no sasniegtajiem uzraudzības rādītājiem – „izveidoto/uzlaboto informācijas sistēmu skaits” un „elektronizēto sabiedrisko pakalpojumu skaits” - ir sasniegti Valsts kancelejas administrēto aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietvaros (attiecīgi 30 un 15). Savukārt uzraudzības rādītājs „Iegādāto datortehnikas vienību skaits” ir sasniegts Labklājības ministrijas administrētās 1.4.1.2.4.apakšaktivitātes „Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos” ietvaros.

Ņemot vērā, ka iepriekš netika apkopoti dati par HP „Informācijas sabiedrība” uzraudzības rādītāju plānoto sasniedzamo vienību skaitu uz 2007.-2013.plānošanas perioda beigām, ziņojumā nav iespējams norādīt uz 2010.gadā beigām sasniegto uzraudzības rādītāju proporcionālo pieaugumu attiecībā pret 2013.gadā plānoto.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu HP „Informācijas sabiedrība” uzraudzības rādītāju sasniegto vienību skaits ir palielinājies visās kategorijās (1.tabula). Dati tabulā par 2010.gadu norādīti kumulatīvi.

1.tabula.

Sasniegtie HP IS rādītāji 1.DP ietvaros

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
Uz 2010.g. beigām	9	22	1	5	4	12 529
Uz 2011.g. beigām	9	67	11	28	4	32 930

Jānorāda, ka horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā atbildīgās iestādes par darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu norāda dažādus labās prakses piemērus attiecībā uz atbildīgo iestāžu/ sadarbības iestāžu veiktajām specifiskajām, aktivitātēm, kas veicinājušas horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu, gan arī labās prakses piemērus, kas veicinājuši horizontālās prioritātes principu ievērošanu un nodrošinājuši ietekmi uz DPP noteikto uzraudzības rādītāju izpildi.

Ekonomikas ministrija ir norādījusi, ka, lai veicinātu horizontālās prioritātes ieviešanu, LIAA organizē seminārus projektu iesniedzējiem, sniedzot skaidrojumu gan par projektu ieviešanas pamatprincipiem, gan arī par horizontālo prioritāšu ieviešanu. Horizontālās prioritātes – „Informācijas sabiedrība” ieviešana tiek sekmēta arī ar to, ka projektu iesniedzējiem ir iespēja iesniegt projektus, izmantojot e-parakstu.

Kā labas prakses piemēru Ekonomikas ministrija ir norādījusi 1.3.1.1.1.apakšaktivitāti „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai - atbalsts partnerībās organizētām apmācībām” un 1.3.1.1.4.apakšaktivitāti „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai - atbalsts komersantu individuāli organizētām apmācībām”, kuru ietvaros pārskata periodā tika īstenoti projekti, kuriem bija tieša ietekme uz HP IS. Līdz atskaites perioda beigām abu aktivitāšu ietvaros tika pabeigti 97 projekti, kuru ietvaros notika apmācības, kas saistītas ar informācijas un komunikāciju tehnoloģijām.

Pārskata periodā Izglītības un zinātnes ministrijas sadarbībā ar VIAA nodrošināja ar projektu īstenošanu saistītās informācijas un metodisko materiālu ievietošanu mājas lapā, kurai izveidota sadaļa „Projektu pieredze”, kurā visi interesenti var iepazīties ar labās prakses piemēriem ES fondu projektos IZM/VIAA administrētajās aktivitātēs. VIAA mājas lapā ir pieejama E-rokasgrāmata ES fondu pieteicējiem un īstenotājiem, kas ir mūsdienīgs, izglītojošs un informatīvs atbalsta materiāls, kurā VIAA speciālisti īsi, konkrēti un skaidri palīdz izsekot visam struktūrfondu projektu ciklam izglītībā un zinātnē: no projekta pieteikuma izstrādes līdz projekta ieviešanai, iepirkumu veikšanai un pārbaudēm pēc projekta noslēguma. Tāpat VIAA organizētajos semināros gan potenciālie projektu iesniedzēji, gan finansējuma saņēmēji tiek informēti par iespēju iesniegt ar projektu saistīto dokumentāciju izmantojot elektronisko parakstu.

2011.gadā VIAA iniciētās specifiskās publicitātes aktivitātes, kas veicinājušas horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu: Latvijas Radio 2 raidījums „Mūžu dzīvo, mūžu mācies”:

- 12.03.2011. projekta „Izglītības programmas „Datorsistēmas” kvalitātes uzlabošana Jēkabpils Agrobiznesa koledžā” īstenošana ESF 1.2.1.1.3.apakšaktivitātē „Atbalsts sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošanas kvalitātes uzlabošanai un īstenošanai” u.c. SF projektu īstenošana Jēkabpils Agrobiznesa koledžā. Intervijas: Roberts Glaudiņš, direktors; Valda Kalniņa, direktora vietniece;
- 04.09.2011. Dabaszinātņu un tehnoloģiju izglītības starptautiskais samits 2011 un izstāde (ESF projekts „Dabaszinātnes un matemātika” 1.2.1.2.1.aktivitātē); Intervija: Loreta Juškaite, fizikas skolotāja.
- 17.12.2011. Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātē atklāts Dabaszinātņu un matemātikas izglītības centrs, lai veidotu tiltu starp universitāti un skolām, strādājot ar talantīgajiem skolēniem, kā arī skolotājiem. Centrs ir turpinājums VISC īstenotajam projektam „Dabaszinātnes un matemātika” ESF 1.2.1.2.1.aktivitātē „Vispārējās vidējās izglītības satura reforma, mācību priekšmetu, metodikas un mācību sasniegumu vērtēšanas sistēmas uzlabošana”. Intervija: Dace Namsone, centra vadītāja.

Pārskata periodā, galvenokārt, vērojams tādu HP „Informācijas sabiedrība” rādītāju progress kā „Apmācīto cilvēku skaits IKT jomā”, „Iegādāto datortehnikas vienību skaits” un „Izveidoto/uzlaboto komunikāciju tīklu skaits”. Minētie rādītāji tiek sasniegti arī teritoriālajā griezumā.

Savukārt, Labklājības ministrija kā labās prakses piemērus ir norādījusi:

- 1.3.1.1.3. apakšaktivitātē projekta Nr.1DP/1.3.1.1.3./09/IPIA/NVA/001 „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība Latvijā - 2” īstenoto aktivitāšu ietvaros, apmācībās un neformālās izglītības ieguves ietvaros bezdarbnieki un darba meklētāji apgūst IKT gan kā atsevišķas programmas, gan kā vienu no izglītības programmas priekšmetiem. Uzlabojot zināšanas IKT jomā bezdarbniekiem un darba meklētājiem palielinās iespējas integrēties darba tirgū.
- 1.3.1.4.aktivitātē projekta Nr.1DP/1.3.1.4.0./08/IPIA/NVA/001 „Nodarbinātības valsts aģentūras kapacitātes pilnveide” tiek pilnveidota NVA esošā IT infrastruktūra, kā arī programmnodrošinājums. Projekts tieši sekmē informācijas sabiedrības attīstību, paredzot sabiedrisko pakalpojumu pieejamības ievērojamu uzlabošanu – pašapkalpošanās iespēju nodrošinājumu informācijas tehnoloģiju modernizāciju klientu vajadzībām.
- 1.4.1.2.2. apakšaktivitātē projektā Nr.1DP/1.4.1.2.2./09/IPIA/NVA/001 „Klusuma pasaule”, pamatojoties uz Latvijas Nedzirdīgo savienības 2004.-2006.gada plānošanas periodā īstenotā EQUAL projekta „Klusās rokas” rezultātā speciāli nedzirdīgajiem izstrādāto 42h programmu ar kuras palīdzību, tiek nodrošināta apmācība nedzirdīgām personām (ar priekšzināšanām vai vājām datortechnikas prasmēm), ievērojot klientu vēlmes, dzīvesvietu un citus apstākļus.

Kopumā LM pārziņā esošo aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietvaros pārskata periodā īstenoto projektu aktivitātes ir veicinājušas horizontālās prioritātes principu ievērošana, kas paredz informācijas sabiedrības attīstību, veicinot IKT pielietojumu izglītības ieguves procesā un iekļaujoša darba tirgus attīstībā, mazinot „digitālās plaisas” rašanās risku, īpaši sociālās atstumtības riska grupām, kā arī palielinot cilvēku spējas un prasmes izmantot IKT resursus.

- Projekta Nr.1DP/1.3.1.1.3./09/IPIA/NVA/001 „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība Latvijā - 2” ietvaros 2011.gadā apmācības IKT jomā uzsāka 8 423 dalībnieki, jeb 30 % no 2011.gadā atbalstu saņēmušajiem bezdarbniekiem un darba meklētājiem (28 053) , tai skaitā:
 - 785 personas profesionālās apmācības programmās (tai skaitā 21 – datorizētā grāmatvedība; 118 – datorsistēmas tehniķis; 2 - datorsistēmas tehniķis (E apmācība); 582 – Informācijas ievadīšanas operators; 11 - Informācijas ievadīšanas operators (E apmācība); 51 – Programmēšanas tehniķis);
 - 7 638 personas neformālās izglītības ieguves programmās (tai skaitā 5 114 - datorzinības (bez priekšzināšanām); 1 669 - satorzinības (ar priekšzināšanām, specifisku programmu apguve); 123 - Corel Draw Graphics; 208 - Adobe Photoshop; 129 - Adobe Photoshop un Adobe Illustrator; 144 - Datora un interneta prasmes ar ECDL sertifikāciju; 20 - PCSchematic (elektroinstalācija inženiertīkli - AutoCAD mērķa ekvivalents); 24 - DWG Editor (mehānika - AutoCAD mērķa ekvivalents); 42 - Solid Work; 13- MS Project; 2 – Datorprasmes grāmatvedībā (programma Zalktis); 5 – Personālo datoru operētāj sistēmu un lietojumprogrammu instalēšana, konfigurēšana un uzturēšana; 14 – Web risinājumu izstrāde; 63 – AutoCAD; 68 - Datorprasmes grāmatvedībā (programma 1C Grāmatvedība)).
- Projekta Nr.1DP/1.3.1.4.0./08/IPIA/NVA/001 „Nodarbinātības valsts aģentūras kapacitātes pilnveide” ietvaros, atbilstoši projektā plānotajam, apmācīti 12 NVA IT speciālisti par IT specifiskām programmām, kas ir 2 % no 2011.gadā apmācīto NVA darbinieku skaita (720).
- Projekta Nr.1DP/1.4.1.2.2./09/IPIA/NVA/001 „Klusuma pasaule” 2.11. aktivitātes „IT tehnoloģijas – dzirdes invalīdu sociālajai rehabilitācijai „@-pasaule”” ietvaros personas ar dzirdes traucējumiem 42 stundu apjomā tika apmācīti datorprasmēs, iegūstot zināšanas par jaunākām tehnoloģijām, izpratni par pamatjēdzieniem datorprogrammu lietošanā, e-vides

mobilitātes iespējām. Aktivitātes ietvaros organizēti 13 datorapmācības kursi Rīgā un Rēzeknē, kuros tika apmācītas 62 personas ar dzirdes traucējumiem, jeb 13 % no projektā 2011.gadā pilnveidotos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus saņēmušajām personām ar dzirdes traucējumiem (488).

Aktivitātes Nr. 2.12. „Informācija kā nedzirdīgo sociālās iekļaušanas un rehabilitācijas pamatnosacījums” ietvaros regulāri tika:

- sagatavots un izdots laikraksts „Kopsolī”,
 - sagatavota un ievietota LNS mājas lapā www.lns.lv laikraksta „Kopsolī” e-versija,
 - sagatavota un ievietota LNS mājas lapā www.lns.lv materiālu kopa par nedzirdības un citiem aktuāliem jautājumiem,
 - sagatavoti un ievietoti LNS mājas lapā ziņu apkopojumu videoversijas teksti latviešu valodā,
 - sagatavoti un ievietoti LNS mājas lapā ziņu apkopojumu videoversijas teksti krievu valodā,
 - sagatavotas un ievietotas LNS mājas lapā ziņu apkopojumu videoversijas latviešu zīmju valodā,
 - sniegta operatīvā individuālā informācija (apmeklējumi, uzziņas un konsultācijas) klientu uzziņu servisā,
 - sagatavotas un nosūtītas īsziņas par projekta ietvaros organizētajiem pasākumiem, laikraksta „Kopsolī” izdošanu un citām aktualitātēm,
 - papildināta uzziņu literatūras krātuve ar nedzirdības jautājumiem saistītas tematikas ievirzi.
- Evaņģēlisko kristiešu draudzes „Zilais Krusts” projekta Nr.1DP/1.4.1.2.4/10/APIA/NVA/012 „Daudzpakāpju resociālizācijas pasākumi bijušajiem ieslodzītajiem. Pirmā kārtā.” ietvaros 2 mērķa grupas dalībnieki apguvuši pamatiemaņas datora lietošanā.
 - Krāslavas novada domes projekta Nr.1DP/1.4.1.2.4/10/APIA/NVA/098 „Sociālās rehabilitācijas programmas izstrāde un īstenošana krīzē nonākušajām ģimenēm Krāslavas novadā” ietvaros 42 mērķa grupas dalībnieki apguvuši pamatiemaņas datora lietošanā.

Veselības ministrijas pārziņā esošās 1.3.2.3.aktivitātes „Veselības aprūpes un veicināšanas procesā iesaistīto institūciju personāla kompetences, prasmju un iemaņu līmeņa paaugstināšana” ietvaros kritērijs par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanu, ir vērsts uz to, lai projekta ietvaros tiktu veiktas apmācības darbam ar informācijas tehnoloģijām. Aktivitātes ietvaros pārskata periodā brīdi nav notikušas apmācības, bet 2011.gada ietvaros plānotas apmācības, kas tiešā veidā ietekmē horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu. Iepriekšējā pārskata perioda ietvaros apmācītas 1786 ārstniecības personas, šādās prasmēs:

- medicīnas informācijas meklēšana elektroniskajos resursos;
- veselības aprūpē strādājošo apmācības IT vispārīgajās prasmēs.

Iepriekš minētās apmācības ir tieši vērsta uz horizontālās prioritātes mērķi.

Valsts kanceleja ir norādījusi, ka projektu iesniedzējiem organizētajos semināros tiek sniegta informācija par horizontālo prioritāšu īstenošanu un projektu iesniegumu veidlapas aizpildīšanu attiecībā uz horizontālo prioritāti. SIF interneta mājas lapā www.sif.lv pieejami metodiskie norādījumi projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanai, kur tiek norādīta informācija par sadaļas par horizontālo prioritāšu veicināšanu projekta ietvaros aizpildīšanu, kā arī vispārīga informācija par katru prioritāti. Lai iegūtu vairāk informācijas par informācijas sabiedrības horizontālo prioritāti un tās integrēšanu projektā, projektu iesniedzējiem tiek rekomendēts iepazīties ar izstrādātajām vadlīnijām „Vadlīnijas par horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība”

ievērošanu ES fondu projektu iesniegumu atlasē un īstenošanā”, kas pieejamas mājas lapā www.esfondi.lv. SIF mājas lapā elektroniskā formātā pieejami ar projekta plānošanu, iesniegumu sagatavošanu, kā arī ar projektu īstenošanu saistīta informācija, tai skaitā aktuālās veidlapas, metodikas, ieteikumi.

Projektu īstenošanas posmā tiek veicināta elektroniskā komunikācija (atskaišu saskaņošana, saturiskās informācijas iesniegšana elektroniskā, nevis papīra formātā). Projektu iesniedzējiem/īstenotājiem tiek nodrošināta iespēja gan projekta iesniegumu, gan arī ar projekta īstenošanu saistītos pārskatus/ atskaites iesniegt elektroniska dokumenta formā.

2010.gadā Valsts kancelejā un SIF tika ieviesta un 2011.gadā tika turpināta Projektu elektroniskā vadības sistēmas uzlabošana, kur pieejama informācija par katru projektu no iesnieguma iesniegšanas brīža līdz projekta noslēgumam, kā arī iespējams sagatavot dažāda veida atskaites, pārskatus, kopsavilkumus utt.

1.5.1.3. aktivitātes ietvaros plānots attīstīt vai pilnveidot projekta iesniedzēja sniegto pakalpojumu pieejamību, pamatojoties uz kvalitātes vadības sistēmas ieviešanu vai pilnveidošanu, kā arī plānots uzlabot elektronisko pakalpojumu kvalitāti vai pieejamību noteiktā nozarē, institūcijā vai pašvaldībā.

Kvalitātes vadības sistēmas izstrāde un ieviešana 1.5.1.3.1.apakšaktivitātes ietvaros ir ļoti nozīmīga, izstrādājot un sniedzot valsts un pašvaldību e-pakalpojumus. Projektu ietvaros attīstīta vai pilnveidota projektu iesniedzēju sniegto pakalpojumu pieejamība, pamatojoties uz kvalitātes vadības sistēmas ieviešanu vai pilnveidošanu, kā arī uzlabota elektronisko pakalpojumu kvalitāte vai pieejamība noteiktā nozarē.

Īstenoto projektu rezultātā 2011.gadā izveidota 1 informācijas sistēma, kā arī apmācītas 366 personas par IKT iespēju izmantošanu.

Valsts kanceleja ir apkopojusi informāciju par pārziņā esošo aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietvaros plānotajām/paveiktajām aktivitātēm attiecībā uz horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” rādītāju sasniegšanu:

- 1.5.1.3.2. apakšaktivitātes ietvaros no projektu īstenotājiem tika saņemts un izvērtēts 21 ikgadējais pārskats par 2011.gadu. 17 projektiem jeb 81% bijusi pozitīva ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, 4 projektiem – neitrāla. Īstenoto projektu rezultātā 2011.gadā izveidotas vai uzlabotas 9 informāciju sistēmas, ieviesti un uzlaboti 7 e-pakalpojumi, apmācītas 532 personas (valsts, pašvaldību, plānošanas reģionu administrāciju un valsts un pašvaldības iestāžu darbinieki) par IKT iespēju izmantošanu.

Projekta 1DP/1.5.1.3.2/09/APIA/SIF/007 „Publisko elektronisko pakalpojumu pieejamības kvalitātes paaugstināšana Aglonas novadā” ietvaros Aglonas novada interneta mājas lapā www.aglona.lv izveidota sadaļa e-pakalpojumi, kur pieejami sekojoši e-pakalpojumi:

- elektroniska iesnieguma iesniegšana pašvaldībā;
- informācija par pakalpojuma pieprasījuma virzību;
- pieteikšanās bērnudārzam;
- pieteikšanās uz vizīti pie amatpersonas;
- pieteikšanās skolai.

Projekta 1DP/1.5.1.3.2/09/APIA/SIF/035 „E-mācību sistēmas izstrāde un ieviešana Pārtikas un veterinārā dienesta sniegto pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana” ietvaros tika

izstrādāta elektroniskā e-mācību sistēma, kurai var pievienoties visi sertificētie speciālisti un speciālisti, kuri darbojas ar pārtikas un veterinārās uzraudzības saistītās sfērās. E-mācība nodrošinās visu speciālistu apmācību un kvalifikācijas celšanu visu laiku.

Projekta ietvaros tika apmācīti 15 e-lektori, kuri nodrošināja apmācību materiālu sagatavošanu, apmācīti 3 mācību kursu tehniskie veidotāji un 2 sistēmas administratori e-mācību sistēmas uzturēšanā, kā arī apmācīti 132 Pārtikas un veterinārais dienesta darbinieki e-mācību vidē.

- 1.5.2.2. aktivitātes īstenošana tiešā veidā sekmēs horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” mērķu sasniegšanu. Nodrošinot atbalstu 1.5.2.2. aktivitātes ietvaros sociālajiem partneriem un NVO un paplašinot to līdzdalības iespējas politikas izstrādē un ieviešanā, iespējams nodrošināt arvien plašāku interešu pārstāvēniecību politikas procesā un sabiedrības informētības līmeņa paaugstināšanos.

- 1.5.2.2.1. apakšaktivitātes ietvaros tiek īstenoti 2 projekti, kuri tiešā veidā sekmē horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” mērķu sasniegšanu.

- 1.5.2.2.2. apakšaktivitātes ietvaros no projektu īstenotājiem tika saņemti un izvērtēti 38 ikgadējie pārskati par 2011.gadu. 29 projektiem jeb 76% bijusi pozitīva ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, 9 projektiem – neitrāla.

Īstenoto projektu rezultātā 2011.gadā izveidotas vai uzlabotas 16 informācijas sistēmas (iestādes resursu un dokumentu pārvaldīšanas sistēmas, elektronisko pastu izmantošana, datu bāzes, interneta mājas lapas), elektronizēti 8 NVO piedāvātie pakalpojumi un apmācīta 441 persona par IKT iespēju izmantošanu (NVO biedri, darbinieki, sadarbības partneri).

Projekta 1DP/1.5.2.2.2/10/APIA/SIF/172 „Darbojamies kopā – profesionāli, mērķtiecīgi un operatīvi!” ietvaros tika nodrošināta mērķa grupas dalībnieku apmācība par iespējām piedalīties politikas lēmumu pieņemšanā un politikas īstenošanā, izmantojot informācijas komunikāciju tehnoloģiju risinājumus. Mērķa grupas dalībniekiem tika noorganizētas konsultācijas par dokumentu noformēšanu un sagatavošanu, priekšlikumu iesniegšanas kārtību, Ministru kabineta noteikumu komentēšanu. Apmācību materiāli bija pieejami mērķa grupai elektroniski. Semināra „Finanšu un organizācijas attīstības plānošana” ietvaros projekta dalībnieki saņēma praktisku informāciju, kādā veidā ir iespējams aktīvi iesaistīties politikas īstenošanā, likumdošanas un sadarbības veidošanas procesā ar valsts institūcijām un citām nevalstiskajām organizācijām, izmantojot informācijas komunikāciju tehnoloģiju risinājumus.

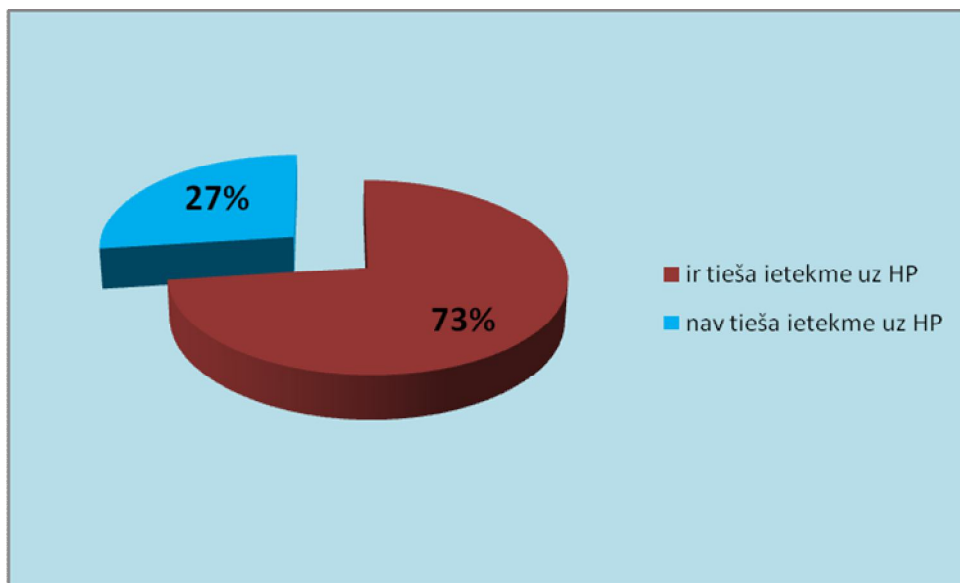
- 1.5.2.2.3. apakšaktivitātes ietvaros no projektu īstenotājiem saņemti un izvērtēti 37 ikgadējie pārskati par 2011.gadu. 13 projektiem jeb 35% bijusi pozitīva ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, 14 projektiem – neitrāla.

Īstenoto projektu rezultātā 2011.gadā izveidotas vai uzlabotas 4 informācijas sistēmas (iestādes resursu un dokumentu pārvaldīšanas sistēmas, elektronisko pastu izmantošana, datu bāzes, interneta mājas lapas) un apmācītas 312 persona par IKT iespēju izmantošanu (plānošanas reģionu, pašvaldību un to iestāžu darbinieki).

Apkopjot iepriekš minēto, var secināt, ka labās prakses piemēri darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" ietvaros pamatā ir saistīti ar informāciju un komunikāciju tehnoloģiju lietošanas apmācību, lai paaugstinātu projekta mērķa grupas profesionalitāti un iespējas darba tirgū.

2.2. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Uzņēmējdarbība un inovācijas"

Darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājumā kopumā ir aprakstītas 22 aktivitātes/apakšaktivitātes (ja aktivitātei ir apakšaktivitāte, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo ir iespējama situācija, kad vienas aktivitātes apakšaktivitātēm ietekmes līmenis uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” atšķiras) un 73% no tām ir tieša ietekme uz horizontālo prioritāti "Informācijas sabiedrība" (sk. 3.attēlā).

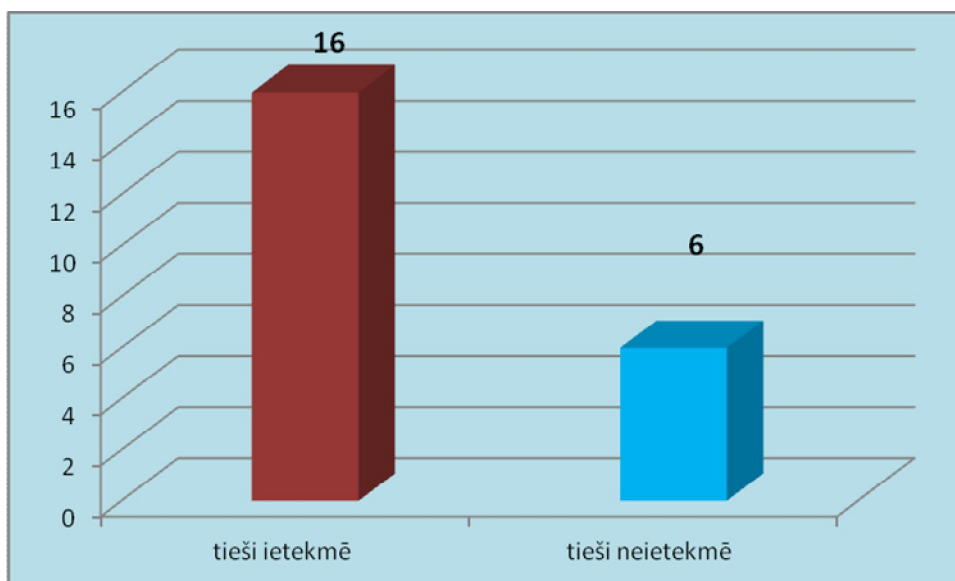

3.attēls. Darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”

Visas darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma aktivitātes iedalās:

- 16 aktivitātes* tieši ietekmē horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību;
- 6 aktivitātes* tieši neietekmē horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību.
(sk. 4.attēlā)

* ja aktivitātei ir apakšaktivitātes, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo, ja visai aktivitātei kopumā ir ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību, ne vienmēr arī visām tās apakšaktivitātēm ir tieša ietekme un otrādi.

4.attēls. Darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu iedalījums pēc to ietekmes uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību

Darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" prioritārie mērķi ir:

1. Sekmēt starptautiski konkurētspējīgas zinātnes attīstību, stiprinot zinātnes un pētniecības potenciāla kapacitāti un sniedzot atbalstu zinātnes infrastruktūras modernizācijai, veicināt zināšanu pārnesei tautsaimniecībā un uz zināšanām balstītas uzņēmējdarbības nostiprināšanos;
2. Veicināt pieeju finansējumam komercdarbības attīstībai, vienlaicīgi samazinot tiešā valsts atbalsta negatīvo ietekmi uz tirgus konkurenci un efektīvāk izlietot valsts atbalsta līdzekļus, tos izmantojot atkārtoti uzņēmējdarbības attīstības veicināšanā vai piemērojot multiplikatoru;
3. Veicināt jaunu komersantu rašanos un paaugstināt esošo komersantu konkurētspēju.

Viens no informācijas sabiedrības elementiem ir komersantu tehnoloģiskā izcilība un elastība. Tas nozīmē, ka informācijas sabiedrības attīstība sniedz ieguldījumu tautsaimniecības attīstībā, gan piedāvājot jaunus pakalpojumus un izmantojot jaunās tehnoloģijas komercdarbības inovāciju veikšanai, gan arī attīstoties pašai informācijas un komunikāciju tehnoloģiju nozarei. Attiecīgi šādu darbību sekmēšana darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” ietvaros veicinās informācijas sabiedrības attīstību Latvijā.

Veicot atbildīgo iestāžu iesniegto ziņojumu par horizontālo prioritāšu īstenošanu Eiropas Savienības fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros analīzi, tika secināts, ka darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" projektu ietvaros pārskata periodā ir sasniegti šādi horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji:

- izveidoti/uzlaboti 3 komunikāciju tīkli;
- izveidotas/uzlabotas 6 informācijas sistēmas;
- iegādātas 24 datortehnikas vienības;
- apmācīti 185 cilvēki IKT jomā.

Norādāms, ka visi rādītāji ir sasniegti Ekonomikas ministrijas 2.1.2.4.aktivitātes „Augstas pievienotās vērtības investīcijas” un 2.1.2.2.apakšaktivitātes „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā (2.kārta)” ietvaros.

Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu sasniegto uzraudzības rādītāju apjoms ir ievērojami pieaudzis (skat. 2.tabulu). Dati tabulā par 2011.gadu norādīti kumulatīvi.

2.tabula.

Sasniegtie HP IS rādītāji 2.DP ietvaros

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Apmācīti cilvēki IKT jomā
Uz 2010.g. beigām	1	1	19	30
Uz 2011.g. beigām	4	7	43	215

Ekonomikas ministrija savā ziņojumā ir norādījusi:

- 2.3.1.2.aktivitātes „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai.” projekta „Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programma” ietvaros informācija tiek izplatīta izmantojot interneta portālus www.liaa.gov.lv, www.idejukauss.lv, www.firmasnoslepums.lv , www.inovacijasbusins.lv un citus elektroniskos informācijas nesējus;
- 2.3.1.2.aktivitātes „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai.” ietvaros izstrādāts saturs un veikta tehniskā izstrāde Inovāciju portālam, kurā tiks iekļauta visa aktuālā informācija par inovācijām uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai, t.sk informāciju par Motivācijas programmas aktualitātēm;
- 2.3.1.1.1. Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingu aktivitātē, izvērtējot projektu iesniegumus, papildus punkti tiek piešķirti, ja projekta iesniedzējs darbojas informācijas un tehnoloģiju IKT nozarē (NACE 2.red. J sadaļas 62.un 63.nodaļa). 2011.gadā tika apstiprināti 12 projekti, kuru iesniedzēji darbojās IKT nozarē. Un 2011.gadā tika pabeigti 16 projekti, kuru iesniedzēji darbojas IKT nozarē.

2.3.1.1.1.apakšaktivitātes mērķis ir atbalstīt ar ieiešanu ārvalstu tirgos saistītās aktivitātes – ārējo mārketingu ārvalstīs – un pasākumus, kas sekmē komersantu iekļaušanos starptautiskajās piegāžu ķēdēs, veicina Latvijas komersantu dalību starptautiskajās izstādēs un tirdzniecības misijās. Apakšaktivitātes ietvaros projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijos ir norādīts, ka projekta pieteicējam, kurš darbojas IKT nozarē tiek piešķirti papildus punkti, tā veicinot to dalību aktivitātē. IKT nozares pārstāvji piedaloties aktivitātē var apmeklēt dažādas starptautiskās izstādes, konferences un seminārus, kā arī piedalīties tirdzniecības misijās un kontaktbiržās ārvalstīs, tādā veidā gūstot jaunu pieredzi, zināšanas, kā arī veiksmīgi piesaistot jaunus klientus attīstīt savu darbību.

Zemāk uzskaitītajās aktivitātēs projektu ieviešana ir cieši saistīta ar IKT attīstību Latvijā kopumā, jo aktivitātes nosacījumi paredz jaunu tehnoloģiju izstrādi, esošo tehnoloģisko procesu pilnveidi uc. darbības:

2.1.2.2.1. „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde” – līdz atskaites perioda beigām ir pabeigti 67 projekti un pārējie ir ieviešanas stadijā;

2.1.2.2.2. „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde” – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā - līdz atskaites perioda beigām ir pabeigti 35 projekti un pārējie ir ieviešanas stadijā;

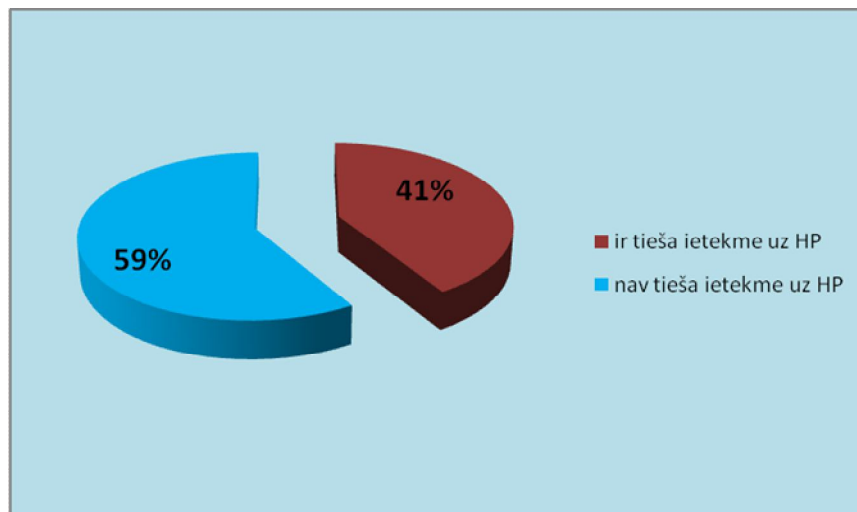
2.1.2.1.2. „Tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti” – tiek ieviesti 7 projekti;

2.1.2.1.1. „Kompetences centri” – tiek ieviesti 6 projekti;

2.1.2.4. „Augstas pievienotās vērtības investīcijas” - Projekta īstenotājs: AS "Grindeks" (2DP/2.1.2.4.0/09/APIA/LIAA/001). Projekts ir pabeigts. Izveidots/uzlabots 2 komunikāciju tīkli; apmācīti 35 cilvēki darbam ar informācijas un komunikāciju tehnoloģijām; iegādāta datortehnika.

2.3. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Infrastruktūra un pakalpojumi"

Darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājumā kopumā ir aprakstītas 69 aktivitātes/apakšaktivitātes (ja aktivitātei ir apakšaktivitāte, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo ir iespējama situācija, kad vienas aktivitātes/apakšaktivitātes ietekmes līmenis uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” atšķiras) un 41% no tām ir tieša ietekme uz horizontālo prioritāti "Informācijas sabiedrība" (sk. 5.attēlā).

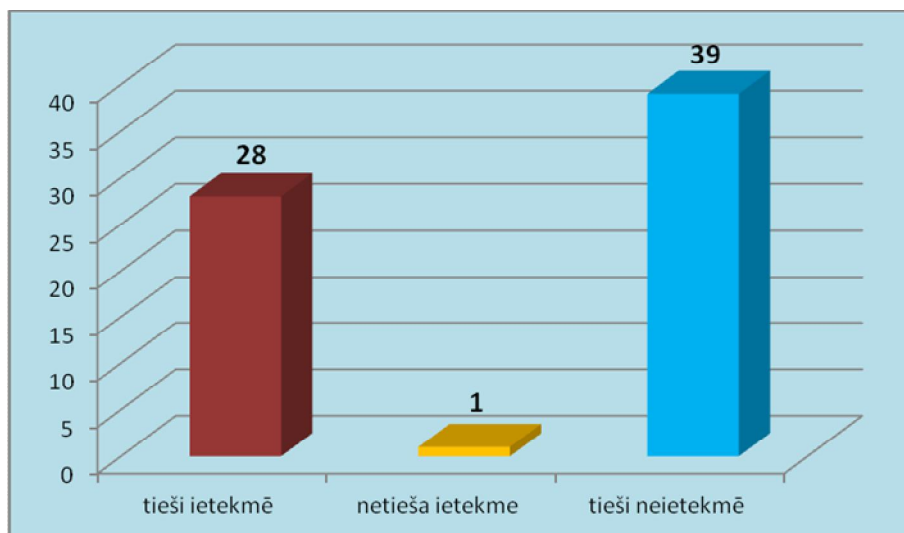
5.attēls. Darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”

Darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitātes/apakšaktivitātes pēc to ietekmes uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” iedalās šādi:

- 28 aktivitātēm/apakšaktivitātēm ir tieša ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību;
- 1 aktivitātei/apakšaktivitātei ir netieša ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību;

- 39 aktivitātes/apakšaktivitātes tieši neietekmē horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību. (sk. 6.attēlā)

** ja aktivitātei ir apakšaktivitātes, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo, ja visai aktivitātei kopumā ir ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību, ne vienmēr arī visām tās apakšaktivitātēm ir tieša ietekme un otrādi.*

6.attēls. Darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu iedalījums pēc to ietekmes uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību

Veicot atbildīgo iestāžu iesniegto ziņojumu par horizontālo prioritāšu īstenošanu Eiropas Savienības fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros analīzi, tika secināts, ka darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" projektu ietvaros pārskata periodā ir sasniegti šādi horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji:

- izveidoti/uzlaboti 526 komunikāciju tīkli;
- izveidotas/uzlabotas 135 informācijas sistēmas;
- iegādātas 3752 datortehnikas vienības;
- elektronizēti 11 sabiedriskie pakalpojumi;
- uzlaboti 28 sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni;
- apmācīti 1063 cilvēki IKT jomā.

Līdz pārskata perioda beigām darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" projektu ietvaros uzraudzības rādītāji ar vislielāko sasniegto vienību skaitu ir „izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli” – 526, „izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas” – 135, „iegādātas datortehnikas vienības” - 3752 un „apmācīti cilvēki IKT jomā” - 1063. Tas ir skaidrojams ar to, ka darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" mērķis ir sniegt atbalstu izglītības, nodarbinātības, veselības un sociālo pakalpojumu infrastruktūras modernizācijā.

Lielāko īpatsvaru rādītāja „izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli” apjomā sastāda Izglītības un zinātnes ministrijas administrētās 3.2.2.1.2.apakšaktivitātes „Izglītības iestāžu informatizācija” ietvaros sasniegtais vienību skaits – 207 un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas administrētās 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu

attīstība” ietvaros sasniegtais vienību skaits – 190, rādītāja „izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas” - Izglītības un zinātnes ministrijas administrētās 3.1.2.1.1.aktivitātes „Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, tajā skaitā, nodrošinot izglītības programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem” ietvaros sasniegtais vienību skaits - 71, rādītāja „iegādātas datortehnikas vienības” - Izglītības un zinātnes ministrijas administrētās 3.1.1.1.aktivitātes „Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana profesionālās izglītības programmu īstenošanai” ietvaros sasniegtais vienību skaits - 1350 un 3.1.2.1.1.aktivitātes „Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, tajā skaitā, nodrošinot izglītības programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem” ietvaros sasniegtais vienību skaits - 705 un Veselības ministrijas administrētās 3.1.5.2.aktivitātes „Neatliekamās medicīniskās palīdzības attīstība” ietvaros sasniegtais vienību skaits - 884, rādītāja „Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi” - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas administrētās 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ietvaros sasniegtais vienību skaits – 5; rādītāja „Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni” - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas administrētās 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ietvaros sasniegtais vienību skaits – 13; rādītāja „apmācīti cilvēki IKT jomā” - VARAM ministrijas administrētās 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ietvaros sasniegtais vienību skaits - 900.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu HP „Informācijas sabiedrība” uzraudzības rādītāju sasniegto vienību skaits ir palielinājies visās kategorijās (3.tabula). Dati tabulā par 2011.gadu norādīti kumulatīvi.

3.tabula.

Sasniegtie HP IS rādītāji 3.DP ietvaros

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
Uz 2010.g. beigām	161	41	884	13	1	348
Uz 2011.g. beigām	687	176	4636	24	29	1411

Jānorāda, ka horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā atbildīgās iestādes par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu norāda dažādus labās prakses piemērus attiecībā uz atbildīgo iestāžu/ sadarbības iestāžu veiktajām specifiskajām aktivitātēm, kas veicinājušas horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu, gan arī labās prakses piemērus, kas veicinājuši horizontālās prioritātes principu ievērošanu un nodrošinājuši ietekmi uz DPP noteikto uzraudzības rādītāju izpildi.

Finanšu ministrija savā ziņojumā ir norādījusi:

Tehniskās palīdzības 1.6.1.1., 2.4.1.1. un 3.7.1.1. aktivitātes ietvaros pilnveidota un aktualizēta Valsts Izglītības attīstības aģentūras mājas lapā www.viaa.gov.lv (projekts Nr. VSID/TP/CFLA/08/17/009). 1.6.1.1. aktivitātes ietvaros pabeigta Eiropas Sociālā fonda sadaļas izstrāde Sabiedrības integrācijas fonda mājas lapā www.sif.lv un tā uzstādīta tiešsaistē (projekts Nr. VSID/TP/CFLA/08/11/005). Savukārt 3.7.1.1. aktivitātes ietvaros Kultūras ministrijas interneta mājas lapā www.km.gov.lv izveidota sadaļa "ES Struktūrfondi", kurā regulāri ievieto sagatavoto informāciju par pasākuma „Kultūrvides sociālekonomiskā ietekme” ieviešanas gaitu. Ir izveidoti nepieciešamie metodiskie materiāli projektu iesniegumu veidlapu sekmīgākai aizpildīšanai, kā arī ir ievietota projektu iesniegumu veidlapa elektroniskā formātā. Ir ievietota informācija par kultūras nozares projektu iespējām piesaistīt ES fondu līdzfinansējumu (projekts Nr. VSID/TP/CFLA/08/06/002).

ES fondu tehniskās palīdzības 1.kārtas aktivitāšu ietvaros kritērijs par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanu ir vērsts uz to, lai projekta ietvaros tiktu:

1. elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi – 4 punkti;
2. veiktas apmācības informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomā – 3 punkti;
3. izveidota/uzlabota informācijas sistēma – 2 punkti;
4. iegādāta datortehnika – 1 punkts;

Uz pārskata perioda beigām ir noslēgusies ES fondu tehniskās palīdzības 1.kārtas projektu ieviešana un to ietvaros ir sasniegti šādi horizontālās prioritātes mērķu sekmējošie rādītāji:

1. izveidotas un uzlabotas 24 informācijas sistēmas/ komunikācijas tīkli;
2. apmācīti 127 cilvēki informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomā;
3. iegādātas 391 datortehnikas vienības;
4. elektronizēti 5 sabiedriskie pakalpojumi;
5. uzlaboti 4 sabiedrisko elektroniskais pakalpojums ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni.

Pārskata periodā, proti, 2011. gadā, tika sasniegti šādi horizontālās prioritātes mērķu sekmējošie rādītāji:

1. izveidotas un uzlabotas 7 informācijas sistēmas/ komunikācijas tīkli;
2. apmācīti 39 cilvēki informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomā;
3. iegādātas 145 datortehnikas vienības;
4. elektronizēti 2 sabiedriskie pakalpojumi;
5. uzlabots 1 sabiedriskais elektroniskais pakalpojums ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni.

ES fondu tehniskās palīdzības 2.kārtas aktivitāšu ietvaros kritērijs par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanu, ir vērsts uz to, lai projekta ietvaros tiktu:

1. elektronisko pakalpojumu nodrošināšana Eiropas Savienības fondu finansējuma saņēmējiem visos projekta ieviešanas posmos (sagatavošanā, iesniegšanā, īstenošanā) un (vai) interesentu elektronisko pieteikšanās (vai pierakstīšanās) Eiropas Savienības fondu aktualitāšu saņemšanai un semināru apmeklēšanai – 2 punkti;
2. aktuālās informācijas par Eiropas Savienības fondiem pieejamība mājas lapā internetā – 1 punkts.

No apstiprinātajiem 25 2.kārtas projektiem 21 projektā ir paredzētas aktivitātes elektronisko pakalpojumu nodrošināšanai Eiropas Savienības fondu finansējuma saņēmējiem visos projekta ieviešanas posmos (sagatavošanā, iesniegšanā, īstenošanā) un (vai) interesentu elektronisko pieteikšanās (vai pierakstīšanās) Eiropas Savienības fondu aktualitāšu saņemšanai un semināru apmeklēšanai, kas sastāda 84% no visiem 2. kārtas ietvaros apstiprinātajiem projektiem. Visos

25 2.kārtas tehniskās palīdzības projektos ir paredzētas aktivitātes aktuālās informācijas par Eiropas Savienības fondiem pieejamības nodrošināšanai mājas lapā internetā.

2.kārtas projektu un līdz ar to arī aktivitāšu, kas tiešā veidā ietekmē horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu, īstenošana tiks uzsākta 2012.gadā.

Izglītības un zinātnes ministrija norādījusi, ka 2011.gadā VIAA iniciētās specifiskās publicitātes aktivitātes, kas veicinājušas horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu: Latvijas Radio 2 raidījums „Mūžu dzīvo, mūžu mācies”: 09.01.2011. Dabaszinātņu kabineta modernizācija Cēsu 2.vidusskolā, īstenojot projektu ERAF 3.1.3.1.aktivitātē „Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana”. Intervijas: Kristīne Rebenova, Cēsu 2.vsk. skolotāja; Inta Ādamsone, Cēsu novada domes pārstāve un ERAF projekta koordinatore.

Pārskata periodā, galvenokārt, vērojams tādu HP „Informācijas sabiedrība” rādītāju progress kā „Apmācīto cilvēku skaits IKT jomā”, „Iegādāto datortehnikas vienību skaits” un „Izveidoto/uzlaboto komunikāciju tīklu skaits”. Minētie rādītāji tiek sasniegti arī teritoriālajā griezumā. Pārskata periodā nobīde no plānotā vērojama 3.2.2.1.2.apakšaktivitātes rādītājiem, kas skaidrojams ar lēno centralizētā iepirkuma īstenošanas gaitu (projektu īstenošana uzsākās 2010.gadā, iepirkums noslēdzās 2011.gada augustā), kā rezultātā radusies nobīde projektos sasniedzamo uzraudzības rādītāju izpildē. Plašāka informācija un analīze par uzraudzības rādītāju progresu līdz 2011.gada beigām, tai skaitā reģionālajā griezumā, ir pieejama IZM ziņojumā par ES fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu par 2011.gada 2.pusgadu.

Satiksmes ministrija kā labo praksi norādījusi:

3.2.1.3.2.apakšaktivitātes „Satiksmes drošības uzlabojumi Rīgā” ietvaros, atbilstoši projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijam „Projekta realizācijā tiek izmantota informācijas tehnoloģija (piemēro projektiem, ja tajos paredzēta satiksmes vadības sistēmas izveide)” vērtējums „Jā” piešķirts 6 projektu iesniegumiem. Atbilstoši vērtēšanas kritērijam „Projekts atbilst apakšaktivitātes mērķim - uzlabot satiksmes drošību Rīgā, likvidējot „melnos punktus” jeb satiksmes drošībai bīstamās vietas un uzlabojot satiksmes vadības un kontroles sistēmu (luksofori, ceļa zīmes utt.), lai panāktu satiksmes drošības līmeņa uzlabošanas, piemēram, krustojumu pārbūve un energoefektīva ielu apgaismošana, luksoforu uzstādīšana un to vadības un kontroles sistēmas pilnveidošana, gājēju celiņu un gājēju pāreju ierīkošana”, vērtējums „Jā” piešķirts 8 projektu iesniegumiem, tādējādi tiks veicināta horizontālās prioritātes principu ievērošana. Pārskata periodā turpinājās apstiprināto projektu īstenošana.

3.3.2.1.aktivitātes „Ilgtspējīga sabiedriskā transporta sistēmas attīstība” kritērijos iekļauts kritērijs Projekta ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”. Aktivitātes ietvaros atbildīgajā iestādē apstiprinātais projekts – „Rīgas piepilsētas dzelzceļa pasažieru pārvadājumu sistēmas modernizācijas un dīzeļvilcienu ritošā sastāva atjaunošana” paredz šādus pasākumus horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” veicināšanai: iespēja pieslēgties Internetam vagona salonā brauciena laikā, pasažieru informēšanas sistēma vagona salonā, tiks radīta iespēja elektronisko norēķinu sistēmas izveidei. Pārskata periodā projekta ietvaros turpinājās iepirkuma procedūra.

Veselības ministrija ziņojumā norādījusi:

Pārskata periodā 3.1.5.1.2.apakšaktivitātes “Veselības aprūpes centru attīstība” ietvaros:

- projektā Nr. 3DP/3.1.5.1.2/10/IPIA/VEC/004 „Ambulatorā veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana AS „Latvijas Jūras medicīnas centrs”, nodrošinot stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēja pārprofilēšanu uz ambulatorās veselības

aprūpes pakalpojumu sniegšanu” ieviesta programma Ārsta birojs, kas nodrošina pacientu apkalpošanas kvalitātes paaugstināšanu;

- projektā Nr.3DP/3.1.5.1.2/10/IPIA/VEC/009 „Ambulatorā veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana SIA „Rehabilitācijas centrs „Krimulda””, nodrošinot stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēja pārprofilēšanu uz ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu” iegādāta iekārta limfātiskās tūskas ārstēšanai, iegādātas 3 inhalācijas terapijas iekārtas, daļēji finansēta ergoterapijas kabineta aprīkojuma iegāde.

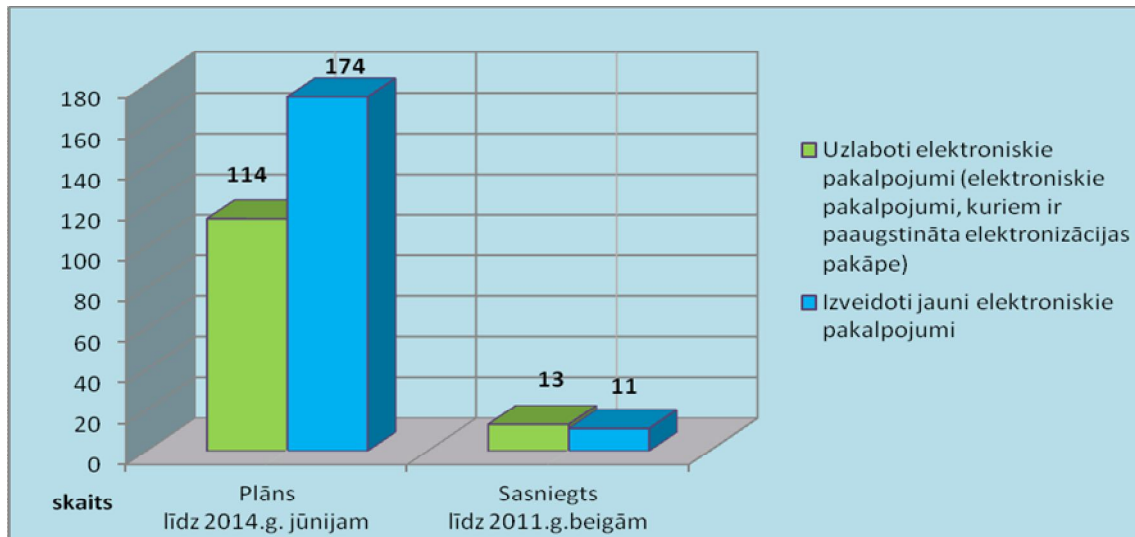
Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansētā 3.1.5.pasākuma „Veselības aprūpes infrastruktūra” ietvaros:

- Lai arī 3.1.5.1.1. apakšaktivitātes „Ģimenes ārstu tīkla attīstība” projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijos nav kritērija par horizontālo prioritāšu īstenošanu, apakšaktivitāte tiešā veidā sekmē informācijas sabiedrības attīstību, jo no Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzekļiem ģimenes ārstiem ir iespēja iegādāties dažādas IT ierīces. Pārskata periodā noslēgto līgumu ar finansējuma saņēmējiem ietvaros paredzēts iegādāties 270 sistēmas blokus ar aksesuāriem un operacionālo sistēmu, Firewall un antivīrusu programmām, 258 monitorus, 70 faksus, 129 skenerus, 160 printerus, 80 radiotelefonus un 190 specializētās programmatūras.
- 3.1.5.2.aktivitātes „Neatliekamās medicīniskās palīdzības attīstība” ietvaros ir kritērijs par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanu, kas ir vērsts uz to, vai projektā paredzēts izveidot un pilnveidot informācijas tehnoloģiju tīklu. Aktivitātes ietvaros ir plānots ieviest vienoto neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmu, iegādāties un uzstādīt tās darbināšanai nepieciešamo aprīkojumu un datortehniku (finansējums ~ 5 milj. LVL). Aktivitātes ietvaros 37% no aktivitātes finansējuma ir vērsti uz informācijas sistēmas izstrādi, tās darbināšanai nepieciešamo aprīkojuma un datortehnikas iegādei. Līdz ar to var uzskatīt, ka lielākā daļa no aktivitātes ir tieši vērsta uz horizontālās prioritātes mērķu sasniegšanu. Uz pārskata periodu projekta ietvaros ir iegādāti 50 portatīvie datori, 156 datori ar operētājsistēmu, 82 datori bez operētājsistēmas, 301 monitors, 4 projektori, 9 multifunkcionālās iekārtas, 74 nepārtrauktās elektrobarošanas avoti (UPS), 183 brigāžu darbu nodrošinošie kompleksi ar portatīvo sakaru terminālu, 24 brigāžu darbu nodrošinošie kompleksi bez portatīvā sakaru termināla, 1 augstas pieejamības Vadības informācijas sistēmas tehniskās infrastruktūras platforma;
- 3.1.5.1.2.apakšaktivitātes “Veselības aprūpes centru attīstība” un 3.1.5.3.1.apakšaktivitātes „Stacionārās veselības aprūpes attīstība” ietvaros ir kritērijs par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanu, kas ir vērsts uz to, vai projektā paredzēts izveidot vai pilnveidot iekšējo komunikāciju tīklu. Abu apakšaktivitāšu projektu iesniegumu vērtēšanas rezultātā no 75 projektiem 59 projektos ir plānots izveidot vai pilnveidot iekšējo komunikāciju tīklu, kas ir 91% no visiem apstiprinātajiem projektiem. 20 projektu ietvaros pārskata periodā komunikāciju tīkls tika izveidots.

VARAM pārziņā esošā 3.2.2.1.1.apakšaktivitāte „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ir tieši vērsta uz horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanu un mērķu sasniegšanu. Galvenie plānotie rezultāti ir izveidotās informācijas sistēmas un elektroniskie pakalpojumi. Līdz 2011.gada beigām 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ietvaros noslēgtajās 46 vienošanās un 1 apstiprinātajā projektā ir iekļauta 288 elektronisko pakalpojumu izveidošana/uzlabošana, no

kuriem ir izveidoti 11 elektroniskie pakalpojumi un 13 elektroniskajiem pakalpojumiem ir paaugstināta elektronizācijas pakāpe.

Līdz 2014.gada jūnijam 288 plānoto izveidoto/uzlaboto (t.sk. 24 ieviesto) elektronisko pakalpojumu iedalījums un to progress līdz 2011.gada beigām attēlots zemāk norādītajā attēlā (sk. 7.attēlā):

7.attēls. Izveidotie/uzlabotie elektroniskie pakalpojumi

Izveidotie 11 elektroniskie pakalpojumi:

- Personas vai sabiedrības drošību apdraudējušo notikumu statistika (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/013 „Vienotais notikumu reģistrs” ietvaros);
- Personas vai sabiedrības drošību apdraudējušo notikumu apkopojums (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/013 „Vienotais notikumu reģistrs” ietvaros);
- Statistikas atskaite (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/007 „Elektronisko iepirkumu sistēmas e-katalogu funkcionalitātes attīstība” ietvaros);
- Apmācība civilās aizsardzības jautājumos (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMEPLS/012 „VUGD apmācības informācijas sistēmas pilnveidošana” ietvaros);
- Par ugunsdrošību atbildīgo personu apmācība (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMEPLS/012 „VUGD apmācības informācijas sistēmas pilnveidošana” ietvaros);
- Ugunsdrošība un glābšana – esi lietpratējs! (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMEPLS/012 „VUGD apmācības informācijas sistēmas pilnveidošana” ietvaros);
- Personalizēts kultūras portālu lietotāju profils (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMEPLS/021 „Kultūras un atmiņas institūciju vienotās informācijas pārvaldības sistēma” ietvaros);
- GPS koordināšu lejupielāde par kultūras objektiem (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMEPLS/021 „Kultūras un atmiņas institūciju vienotās informācijas pārvaldības sistēma” ietvaros);

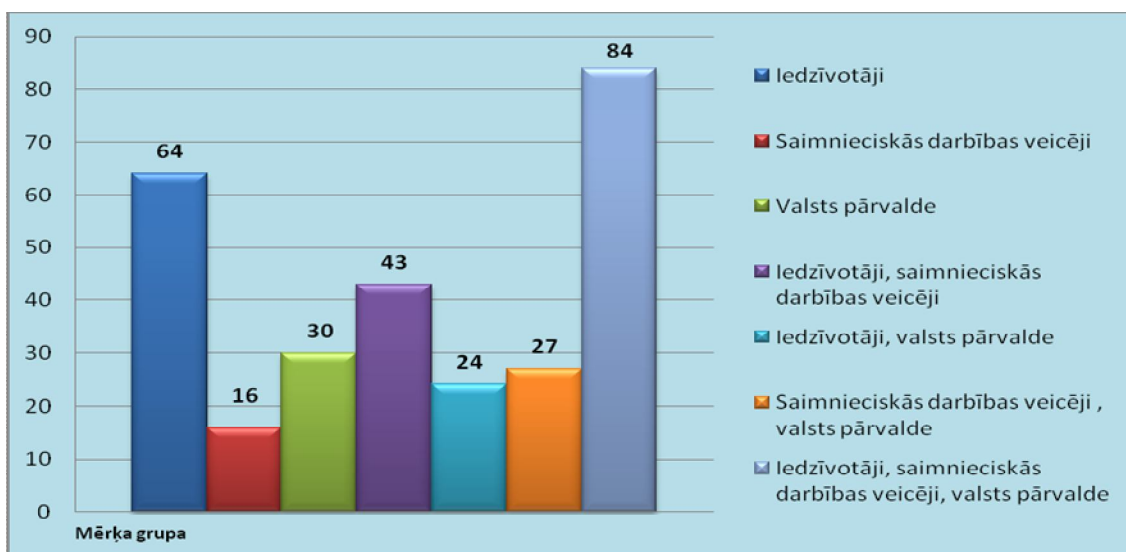
- Latvijas Kultūras kanons (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMEPLS/021 „Kultūras un atmiņas institūciju vienotās informācijas pārvaldības sistēma” ietvaros);
- Informācija par prognozējamo vecuma pensijas apmēru (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/RAPLM/026 „Sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmas pilnveidošana” ietvaros);
- Informācijas apmaiņa ar citām ES dalībvalstu nodokļu administrācijām par akcīzes preču kustību atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā izmantojot akcīzes preču elektronisko administratīvo dokumentu (e-AD) Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmā (EMCS) (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/10/IPIA/RAPLM/001” Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmas ieviešana” ietvaros).

13 elektroniskie pakalpojumi, kuriem ir paaugstināta elektronizācijas pakāpe:

- Standartizētu preču iegāde, izmantojot EIS (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/007 „Elektronisko iepirkumu sistēmas e-katalogu funkcionalitātes attīstība” ietvaros);
- Informācija par sociālās apdrošināšanas iemaksām un apdrošināšanas periodiem (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros);
- Informācija par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītāja un ieguldījuma plāna maiņu (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros);
- Informācija par izmaksātajiem pabalstiem/pensijām/atlīdzību un ieturēto ienākuma nodokli (ienākumu deklarēšanai) (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros);
- Informācija par reģistrēto darba stāžu (līdz 1996. gadam) (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros);
- Informācija par apdrošinātās personas pensijas kapitālu (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros);
- Informācija par valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieka reģistrāciju un ieguldījuma plāna izvēli (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros);
- Informācija par ieturējumiem no izmaksātās pensijas/pabalsta/atlīdzības (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros);
- Informācija par piešķirtās pensijas/pabalsta/ atlīdzības apmēru (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros);
- Informācija par izmaksai nosūtīto pensiju/pabalstu/atlīdzību (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros);

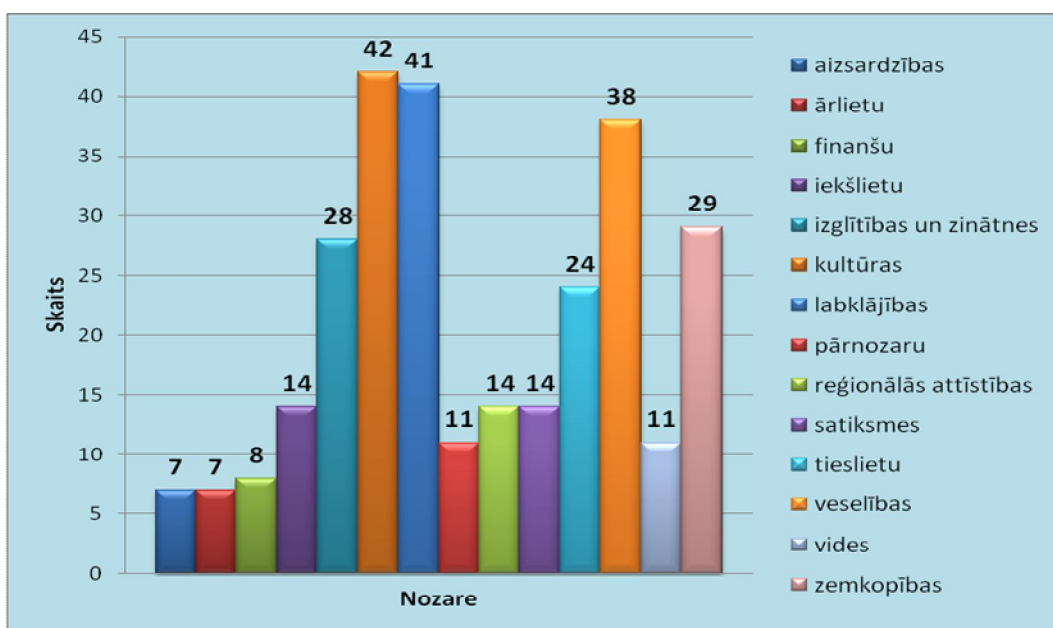
- Informācija par VSAA ieturēto ienākuma nodokli (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros);
- Elektroniska pieteikšanās studijām (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros);
- Valsts fondēto pensiju shēmas (pensiju 2.līmeņa) dalībnieka konta izraksts (projekta ID Nr. 3DP/3.2.2.1.1/08/IPIA/IUMEPLS/017 „E-pakalpojumi un to infrastruktūras attīstība” ietvaros).

288 plānoto (t.sk. 24 ieviesto) elektronisko pakalpojumu sadalījums pa mērķa grupām attēlots zemāk norādītajā attēlā (sk. 8.attēlā):

8.attēls. Elektronisko pakalpojumu sadalījums pa mērķu grupām

288 plānoto (t.sk. 24 ieviesto) elektronisko pakalpojumu sadalījums pa nozarēm attēlots zemāk norādītajā attēlā (sk. 9.attēlā):

9.attēls. Elektronisko pakalpojumu sadalījums pa nozarēm

3.2.2.2.aktivitāte „Publisko interneta pieejas punktu attīstība” ir tieši vērsta uz horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanu un mērķu sasniegšanu. Galvenie plānotie rezultāti ir izveidoti publiskie interneta pieejas punkti un attīstītie esošie publiskie interneta pieejas punkti. Aktivitātes īstenošana tiks uzsākta 2012.gadā.

VARAM ziņojumā ir norādījusi, ka izstrādāti 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” projektu ietvaros ieviesto elektronisko pakalpojumu praktiskā pielietojumu apraksti jeb pamācības (drukātas un elektroniskas) par e-pakalpojumiem šādās jomās: "Vides aizsardzība", "Ģimene, bērni, veselība, sociālie pakalpojumi", "Veselība", "Komerccdarbība", "Tiesību aizsardzība, personas statuss, patērētāju tiesības", "Dzīvesvieta, nekustamais īpašums, ģeodēzija, kartogrāfija" un "Tavas e-iespējas". Iepriekš minētie materiāli elektroniskajā formātā ir pieejami VARAM tīmekļa vietnes www.varam.gov.lv sadaļā "Publikācijas un informatīvie materiāli E-pārvaldes jomā".

2011.gada 14.jūnijā VARAM sadarbībā ar Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociāciju rīkota konferenci par elektroniskās pārvaldes attīstību Latvijā "Vai mēs VARAM piedāvāt labāko pārvaldi saviem iedzīvotājiem? Jā, IT vienam!".

Atbilstoši aktivitāšu specifikai projektu iesniegumu atlases kritēriji attiecībā uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” ir piemēroti ERAF līdzfinansētajās aktivitātēs reģionālās attīstības un vides aizsardzības jomā. Pārskata perioda ietvaros noslēgtas vienošanās par 144 projektu īstenošanu:

- 3.1.4.3.aktivitātē „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros” – 47,
- 3.1.4.4.aktivitātē „Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai” – 23,
- 3.6.1.1.aktivitātē „Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai” – 72 ,
- 3.6.1.2. aktivitātē „Rīgas pilsētas ilgtspējīga attīstība” – 2.

3.1.4.3.aktivitātes „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros” ietvaros pabeigtajos 32 projektos tika izveidoti vai uzlaboti septiņi sakaru komunikāciju tīkli, izveidotas četras informācijas sistēmas, nodrošināti trīs elektroniskie sabiedriskie pakalpojumi, kā arī iegādātas 10 datortehnikas vienības.

3.1.4.4.aktivitātes „Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai” ietvaros, vērtējot pabeigto 23 projektu ieguldījumu horizontālās prioritātes ieviešanā tika izveidoti vai uzlaboti četri sakaru komunikāciju tīkli, izveidota viena informācijas sistēma, nodrošināti pieci elektroniskie sabiedriskie pakalpojumi un uzlaboti divi iepriekšminēti pakalpojumi, kā arī iegādātas 93 datortehnikas vienības un apmācīti 20 cilvēki informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (turpmāk – IKT) jomā.

3.4.1.3.aktivitātes „Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas ex situ infrastruktūras izveide” ietvaros 2011. gadā pieņemts lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu par kopējo aktivitātei pieejamo ERAF finansējumu, uzsākta projekta īstenošana.

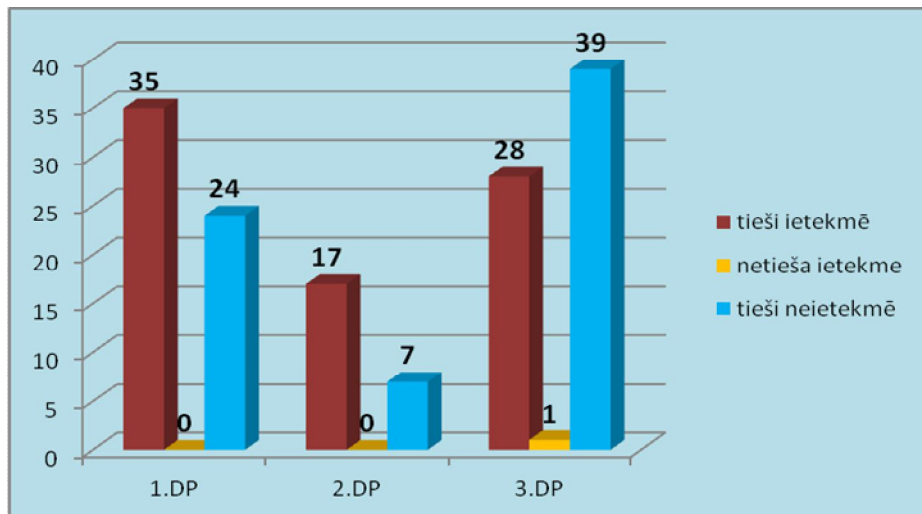
3.5.1.4.aktivitātes „Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība” ietvaros 2011.gadā pieņemti lēmumi par 4 projektu apstiprināšanu ar nosacījumu - apstiprinātajiem un īstenotajiem 4 projektiem nav tiešas ietekmes uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, bet iegādātā aparātūra uzlabos datu kvalitāti iedzīvotāju informēšanai.

3.6.1.1. aktivitātes „Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai” ietvaros pabeigtajos 22 projektos tika izveidoti vai uzlaboti četri sakaru komunikāciju tīkli, izveidota viena informācijas sistēma, kā arī iegādātas 70 datortehnikas vienības.

3.1.4.3. aktivitātes „Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros”, 3.1.4.4. aktivitātes „Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai”, 3.6.1.1.aktivitātes „Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai”, 3.6.1.2.aktivitātes „Rīgas pilsētas ilgtspējīga attīstība” un 3.6.2.1.aktivitātes „Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai” ietvaros tiks sekmēta informācijas sabiedrības attīstība, paredzot IKT attīstību, lai uzlabotu publisko pakalpojumu sniegšanas kvalitāti un palielinātu to pieejamību, aktivitāšu ietvaros ir noteikts kvalitātes kritērijs, lai novērtētu projektu ietekmi uz horizontālo prioritāti. Kā labo praksi horizontālās prioritātes principu ievērošanā var minēt 3.6.1.1.aktivitātes „Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai” ietvaros īstenoto projektu „Reģiona nozīmes tūrisma un kultūrizglītības centra izveide Jelgavā” (3DP/3.6.1.1.0/08/IPIA/VRAA/012), kura ietvaros atrasti 7 inovatīvi IKT risinājumi (uzstādīti 6 multimediji un 1 interaktīvā grīda) un izstrādāta mājas lapa rekonstruētā torņa popularizēšanai.

2.4. Apkopojums par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progress visās darbības programmās

Pēc veiktās analīzes ir redzams, ka horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību visvairāk ietekmē darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitātes, kur no 58 aktivitātēm 35 ir tieša ietekme uz horizontālo prioritāti "Informācijas sabiedrība", (sk. 10.attēlā).

10.attēls. Darbības programmas papildinājumu aktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti "Informācijas sabiedrība"

Izvērtējot visus darbības programmu ietvaros sasniegtos horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītājus (sk.4.tabulā) uz 2011.gada 31.decembri, ir secināms:

- rezultāta rādītājs „Izveidoto/uzlaboto komunikāciju tīklu skaits” visaugstākais ir uzrādīts darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu ietvaros. Ir izveidoti vai uzlaboti 687 komunikāciju tīkli.

- vislielākais rezultāta rādītāja „Izveidoto/uzlaboto informācijas sistēmu skaits” ir sasniegts darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu projektu ietvaros – izveidotas 176 informācijas sistēmas;
- no iegādātajām 4690 datortehnikas vienībām 4636 datortehnikas vienības ir iegādātas darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu ietvaros;
- izveidoto e-pakalpojumu skaits 52 sadalās starp divām darbības programmām - 28 e-pakalpojumi ir izveidoti darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitāšu ietvaros un 24 - darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu ietvaros, bet visvairāk uzlaboto e-pakalpojumu – 29 - ir darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma aktivitāšu ietvaros;
- vislielākais apmācīto cilvēku skaits – 32 930 ir sasniegts darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitāšu ietvaros.

4.tabula.

Sasniegtie horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji darbības programmu ietvaros (pārskata perioda beigās)

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
1.DP	9	67	11	28	4	32 930
2.DP	4	7	43	0	0	215
3.DP	687	176	4636	24	29	1411

Izvērtējot datus par rādītājiem, kas sasniegti visu darbības programmu ietvaros, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, var secināt, ka procentuāli vislielākais pieaugums ir rādītāja „Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni” sasniegtajam apjomam – 2011.gada beigās tas ir 7 reizes lielāks nekā 2010.gada beigās, taču vislielākais pieaugums vienību skaita ziņā ir rādītājam „apmācīti cilvēki IKT jomā” – 2011.gada beigās – 34556 cilvēki (2010.g. – 12907). (sk.5.tabulā). Dati tabulā norādīti kumulatīvi.

5.tabula.

Sasniegtie horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji (kopā pa visām DP)

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
--	---------------------------------------	--	----------------------------------	--	---	---------------------------

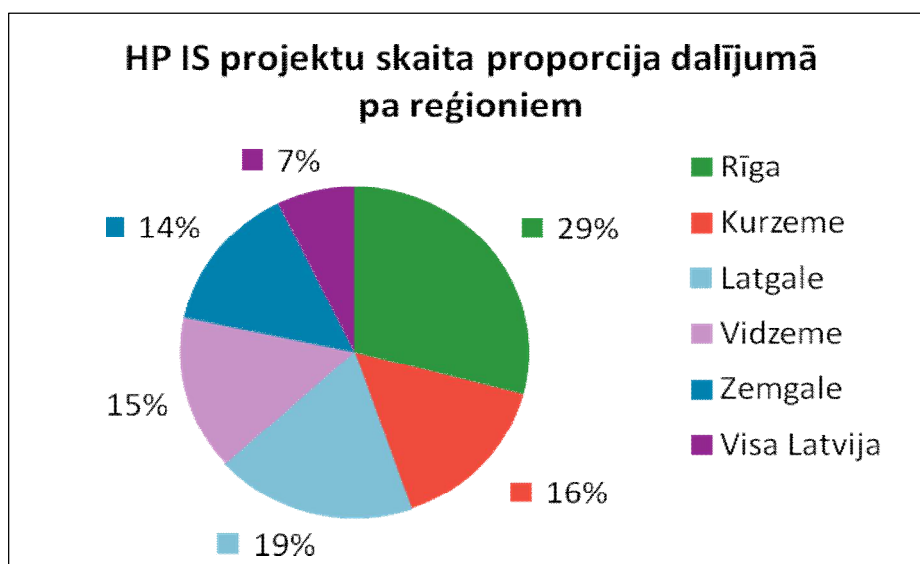
Uz 2010.g. beigām	171	64	904	18	5	12907
Uz 2011.g. beigām	700	250	4690	52	33	34556

Iepriekš aprakstīto rezultātu rādītāju progress nav tieši saistīts ar VSID noteikto horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāju, kas ir noteikts „Interneta pieejamība mājsaimniecībās procentos no kopējā mājsaimniecību skaita (bāzes vērtība 2006.gada – 42,2%)”. Ņemot vērā EUROSTAT pieejamo informāciju, 2011.gadā interneta pieejamība mājsaimniecībās procentos no kopējā mājsaimniecību skaita ir 64%.

Jānorāda, ka Eiropas Savienības fondu projektu ietvaros veiktās darbības sekmēs rādītāja progresu, jo tiks uzlabotas prasmes izmantot IKT un tiks attīstīts saturs, kas pieejams, izmantojot IKT.

Saskaņā ar pētījumu par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” no kopējā projektu skaita Rīgā un tās reģionā analīzes periodā (2007.g.-2010.g.) tika uzsākts 121 projekts (29% no kopējā periodā apstiprināto projektu apjoma), kas ir vislielākais projektu skaits kādā no reģioniem. Pārējos reģionos uzsāktu projektu skaits ir salīdzinoši līdzīgs – Latgalē tika uzsākti 77 projekti (19% no kopējā), Kurzemē 65 projekti (16% no kopējā), Vidzemē 63 projekti (15% no kopējā) un Zemgalē 60 projekti (14%) no kopējā. Periodā no 2007. līdz 2010. gadam tika uzsākti arī 30 projekti (7% no kopējā), kuri aptvēra visu Latvijas teritoriju un nebija piesaistīti konkrētam reģionam – to darbība un ietekme attiecināma uz visu Latvijas teritoriju.

Tas nozīmē, ka projektu uzsākšana ir līdzīga novados, bet izteikti vairāk projekti tiek uzsākti Rīgā un Rīgas reģionā (sk. 11.attēlā).

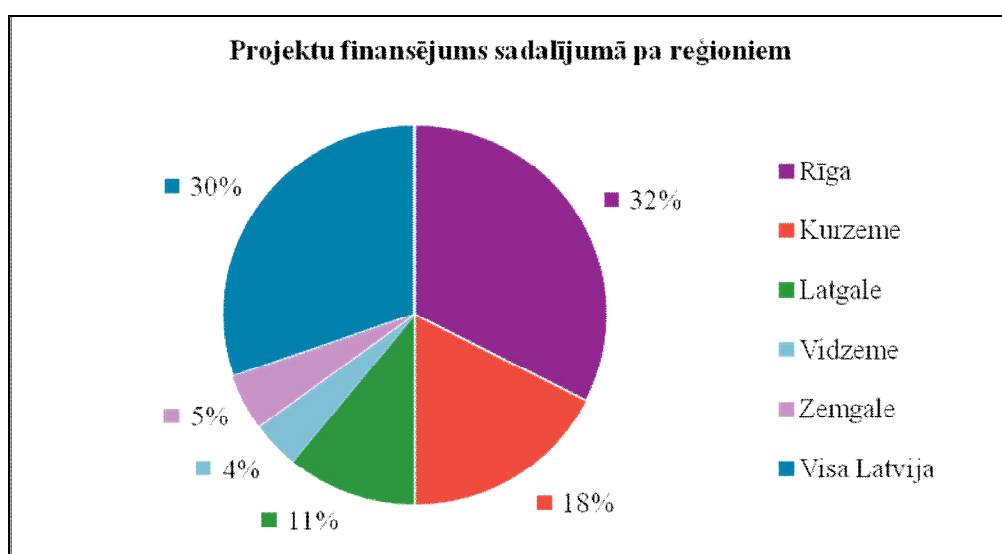
11.attēls. Projektu skaits dalījumā pa reģioniem

Arī apskatot finansējumu apjomu, kas piešķirts projektiem, Rīgā un tās reģionā uzsāktajiem projektiem finansējuma daļa no kopējā piešķirtā finansējuma bija 89 milj. latu (32% no kopējā).

Tā kā Rīgā un tās reģionā tika uzsākti 29% no kopējā projektu apjoma, var secināt, ka to vidējais finansējums uz projektu ir relatīvi vienāds vidējam projektu finansējumam. Līdzīgi Kurzemē, kur projektiem ir piešķirti 48 milj. latu (18% no kopējā finansējuma) un tika uzsākti 16% no kopējā projektu apjoma, šī proporcija ir atbilstoša vidējam līmenim.

Apskatot Latgalē, Vidzemē un Zemgalē uzsākto projektu finansējumu apmēru var novērot, ka attiecīgi Latgalē ir piesaistīti 30 milj. latu (11% no kopējā finansējuma), Zemgalē 13 milj. latu (5%), bet Vidzemē 11 milj. latu (4%). Ņemot vērā, ka no kopējā projektu apjoma Latgalē tika īstenoti 19%, Zemgalē 14% un Vidzemē 15% projektu, var secināt, ka šajos reģionos vidējais piešķirtais projektu finansējuma apjoms ir mazāks nekā Rīgā un Kurzemē.

Savukārt, projektiem ar ietekmi uz visu valsts teritoriju ir piešķirti 83 milj. latu jeb 30% no kopējā apjoma. Šo projektu vidējais finansējums ir lielāks nekā vidējās piešķirtais finansējums atsevišķi reģionos. (sk. 12.attēlā)

12.attēls. Eiropas Savienības fondu piešķirtais finansējums dalījumā pa reģioniem

Lielākie projekti Rīgā ir, piemēram, projekts „Rīgas Tehniskās universitātes vienotā teritoriālā kompleksa izveide”, kam tika piešķirts ES finansējums 16,9 milj. latu apmērā un projekts „Latvijas Universitātes infrastruktūrizācijas modernizācija prioritāro virzienu studiju programmu attīstība”, kam tika piešķirts ES finansējums 19,3 milj. latu apjomā. Abu šo projektu piešķirtais finansējums sastāda 41% no kopējā piešķirtā finansējuma Rīgā un Rīgas reģionā. Abu šos projektu atbildīgā iestāde ir Izglītības un zinātnes ministrija.

Līdzīgi arī Kurzemē abus lielākos projektus īstenoja iepriekšminētās universitātes – tā īstenoti projekti „Atbalstu doktora studijām Latvijas Universitātē” un „Atbalstu RTU doktora studiju īstenošanai” – attiecīgi piesaistot ES finansējums 14,7 milj. un 6 milj. latu apjomā. Šo projektu kopējais apjoms no visiem Kurzemē uzsāktajiem projektiem ir 43%.

Arī Latgalē izteikti lielāko projektu atbildīgā institūcija ir Izglītības un zinātnes ministrija; Latgalē īstenots projekts „Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana” 14 milj. latu apjomā (46% no kopējā reģionā budžeta).

Var secināt, ka Rīgā un tās reģionā, Kurzemē un Latgalē ir izteikti daži lielāki projekti, kuru finansējumu apjoms ir 40-46% no visa reģionā kopējā piešķirtā ES finansējuma. Zīmīgi arī, ka visu šo projektu atbildīgā iestāde ir Izglītības un zinātnes ministrija.

Apskatot Vidzemē lielākos projektus, ir trīs projekti ar piešķirto ES finansējumu virs 1 milj. latu. Šos trīs projektus arī ir īstenojušas mācību iestādes, bet to kopējais apjoms ir relatīvi mazāks

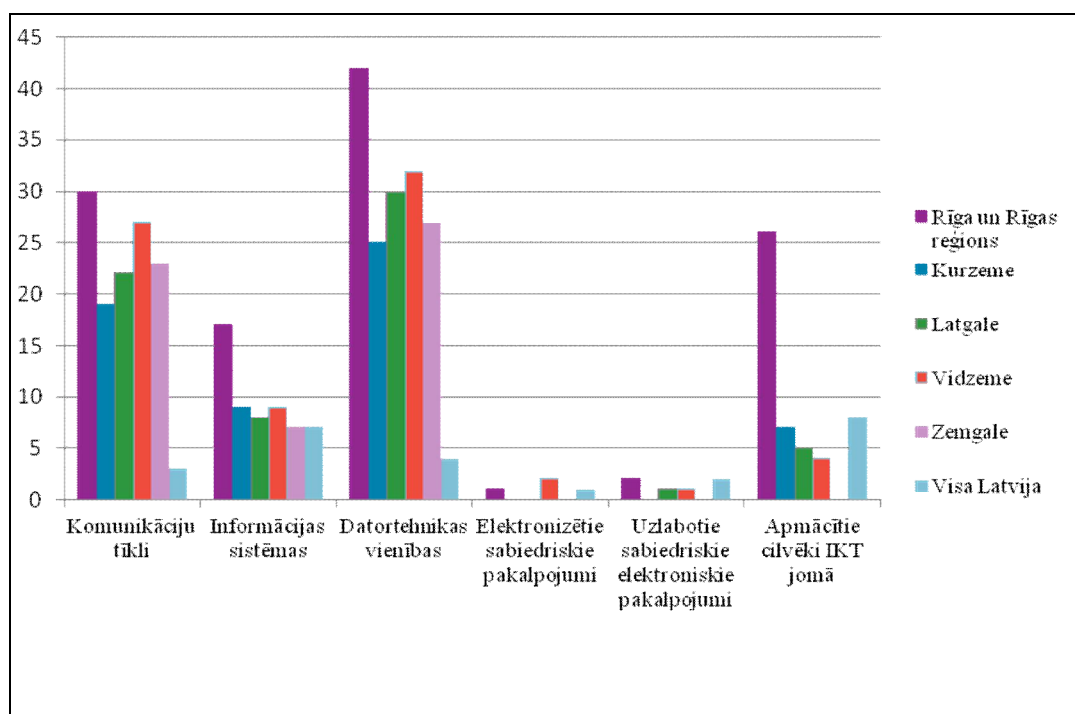
nekā iepriekšējos trijos reģionos – tie ir apjomā no 1 milj. – 1,7 milj. latu. Šo trīs projektu kopējais piešķirtais finansējums no kopējā Vidzemē piešķirtā finansējuma ir 38%.

Arī Zemgalē trim projektiem piešķirts finansējums, kas lielāks par 1 milj. latu. Divus no projektiem ir īstenojušas vidusskolas un abi projekti ir idejiski līdzīgi iepriekš aplūkotajiem izglītības iestāžu projektiem, bet trešais projekts ir „SIA Jēkabpils Mežrūpniecība augstas pievienotās vērtības investīcijas koksnes pārstrādē”, ko īstenojusi sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Šo projektu kopējais finansējums ir 30% no kopējā reģionam piešķirtā finansējuma.

Var secināt, reģionos ir izteikti daži projekti, kuriem piešķirtais finansējuma apjoms ir lielāks par pārējiem projektiem piešķirto finansējumu, kā arī lielākos projektus, kuri saistīti ar HP IS, īsteno mācību iestādes.

Apskatot projektus, kas īstenoti visas Latvijas teritorijā, zīmīgākie ir projekti „Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla zinātniskās darbības nodrošināšanai izveide” (projektam piešķirtais finansējums ir 10,5 milj. latu) un „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība Latvijā - 2” (projektam piešķirtais finansējums ir 44 milj. latu).

Pēc apjoma skaitliski vairāk tiek ieviesti tādi projekti, kuri īsteno datortehnikas, komunikācijas tīklu un cilvēka apmācības IKT jomā HP IS rādītājus. Visvairāk projekti dalījumā pa HP IS rādītājiem ir uzsākti Rīgā un Rīgas reģionā, izņemot projektus, kuros ir īstenoti elektronizētie sabiedriskie pakalpojumi, kur Vidzemē ir realizēti 2 šādi projekti (Rīga un Rīgas reģionā tāds ir 1 projekts). Šāda atšķirība gan ir salīdzinoši maza. (sk.13.attēlā)

13.attēls Projektu skaits, kuros ir identificēts kāds no HP IS rādītājiem, dalījumā pa reģioniem

Kurzēmē, Latgalē un Vidzemē īstenoto projektu dalījums pa HP IS rādītājiem ir līdzīgs. Izņēmumi HP IS rādītāja elektronizēto sabiedrisko pakalpojumu projekti, kas Kurzēmē un Latgalē vispār nav īstenoti un uzlaboto sabiedrisko elektronisko pakalpojumu projekti, kuri nav realizēti Kurzēmē.

Zemgalē īstenotajos projektos, līdzīgi daudzumā kā pārējos reģionos ir īstenots projektu daudzums, kuri veicina komunikāciju tīklu, informācijas sistēmas un datortehnikas kā HP IS radītājus. Savukārt, projekti par elektronizētajiem sabiedriskajiem pakalpojumiem, uzlabotiem elektroniskiem pakalpojumiem un apmācītiem cilvēkiem IKT šajā reģionā nav īstenoti vispār.

Arī visā Latvijā īstenoto projektu apjoms ar ietekmi uz kādu no HP IS radītājiem salīdzinoši ir mazāks nekā atsevišķi katrā reģionā. Izņēmums ir projekti ar apmācībām IKT jomā, kur tikai Rīgā un Rīgas reģionā ir realizēti vairāk projekti.

Vienlaikus pētījuma par horizontālo prioritātei „Informācijas sabiedrība” rezultātā tika secināts, ka:

- projektos plānotās un īstenotās specifiskās HP aktivitātes visbiežāk atbilst projektu mērķa grupām un šo mērķa grupu vajadzībām;
- projektu radīto labumu visbiežāk izmanto paredzētās mērķa grupa gadījumos, kad mērķa grupas ir noslēgtas un precīzi definētas;
- projektu ar HP IS atlases kritēriju radītais labums bieži vien ir piemērots mērķauditoriju vēlmēm atbilstoši konkrētā mērķauditoriju vēlmju segmentiem (zināšanu, iemaņu pilnveidošana, līdzekļu ietaupīšana, jaunu kompetenču iegūšana u.c.);
- visciešākā sasaiste starp mērķauditoriju un noteiktu projekta radīto labumu novērojama gadījumos, kad projekta radītos labumus izmanto organizācijas biedri;
- precīzi identificējot projekta mērķa grupu, ir vieglāk to piesaistīt konkrētā projekta labumu saņemšanai, jo ir zināmas konkrētās mērķauditorijas īpatnības un vajadzības.

2.5. Priekšlikumi no atbildīgajām iestādēm horizontālās prioritātes ieviešanas un uzraudzības uzlabošanai

Jānorāda, ka atbildīgo iestāžu sagatavotajos gadskārtējos ziņojumos par horizontālo prioritāšu ieviešanu nav sniegti priekšlikumi horizontālās prioritātes ieviešanas un uzraudzības uzlabošanai. Ņemot vērā analīzes par pārskata periodā sasniegto horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanā rezultātus, VARAM lūgs atbildīgās iestādes, sagatavojot ziņojumus par nākamo pārskata periodu, sniegt priekšlikumus horizontālās prioritātes īstenošanas ieviešanas un uzraudzības uzlabošanai.

Veicot pētījumu par horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanu, tika konstatēts, ka ir salīdzinoši daudzas aktivitātes, kurām ir tieša ietekme uz HP IS, bet to ietvaros nav īstenoti projekti ar pozitīvu ietekmi uz HP IS. Savukārt, ir vairākas aktivitātes, kurām nav tieša ietekme uz HP IS, bet to ietvaros ir īstenoti projekti ar pozitīvu ietekmi uz HP IS. Var secināt, aktivitāšu ar tiešu ietekmi uz HP IS apguve nav veikta vienmērīgi un pastāv nekonsekvences dažu aktivitāšu ietekmes novērtēšanā attiecībā uz šo aktivitāšu ietekmi uz HP IS. Līdz ar to ir nepieciešams precizēt Finanšu ministrijas 2009.gada 30.decembra vadlīniju Nr.10.6 „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007.-2013.gada plānošanas periodā” 1.pielikumu, norādot precīzu pasākumu/ aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietekmi uz HP IS saskaņā ar DP, DPP un Ministru kabineta noteikumiem par aktivitātes/apakšaktivitātes īstenošanu.

Pētījumā par horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” īstenošanu tika apskatīts arī jautājums par HP IS virzienu un atbalstāmo aktivitāšu un instrumentu uzlabošanu.

Lai novērtētu HP IS virzienu un atbalstāmo aktivitāšu un instrumentu uzlabošanas iespējas, nepieciešams identificēt veidus, kā potenciālie projektu ieviesēji izvēlas un piesakās ES

finansējuma saņemšanai. Pirmais variants, ko izvēlas projektu ieviesēji, ir analizēt esošās finansējuma saņemšanas iespējas un pretendēt uz visām atbilstošām, otrs, ir organizācijas iekšienē identificēt nepieciešamos uzlabojumus un meklēt atbilstošus finansējuma avotus.

Projekta iesniedzēji, kuri darbojas pēc pirmā modeļa, pielāgo savas vēlmes esošajai situācijai (pieejamā finansējuma nosacījumiem), tādēļ tiem nav specifisku prasību vai pretenziju par esošajiem ES fondu atbalsta instrumentiem.

Savukārt, iesniedzēji, kuri darbojas pēc otrā modeļa, meklē konkrētas specifikas projektus, tādēļ parādās nepieciešamība pēc konkrētāku ES fondu atbalsta instrumentu ieviešanas, kā arī vēlamajiem piešķirtajiem finansējumiem pa aktivitātēm. Šī iemesla dēļ tieši otrā modeļa pārstāvji aktīvāk identificē esošos trūkumus HP IS instrumentos. Aptaupu gaitā identificēti šādi trūkumi:

- trūkst atbalsta, kas ir tieši mērķēts uz reģionālu problēmu risināšanu, jo ir ļoti atšķirīgas identificētās problēmas Rīgā, Pierīgas reģionos un attālākos reģionos;
- aktivitātes ne vienmēr atbilst aktuālākajām nozaru tendencēm;
- nav pietiekošā daudzumā tādu aktivitāšu, kas stimulētu tieši interneta vides lietojamības uzlabošanu vai informācijas sistēmu lietojamības uzlabošanu;
- ir konceptuāli ierobežojumi finansējuma saņemšanai noteiktām organizācijām, piemēram, valsts kapitāla sabiedrībām vai nevalstiskām organizācijām ir apgrūtināta pieeja ES finansējumam;
- nepieciešams vairāk attīstīt programmas, kas orientētas uz pieredzes apmaiņu.

Pētījuma rezultātā tika konstatēts, ka institūciju apkopotie dati neļauj spriest par HP IS rādītāju precīzajām kvantitatīvajām vērtībām, jo netiek atsevišķi izdalīti dati, piemēram, par ieviestajiem un uzlabotajiem komunikāciju tīkliem vai apmācību veidiem projektos ar pozitīvu ietekmi uz HP IS, kuru tematika ietvēra IKT prasmju apmācību vai citas apmācības. Institūciju apkopotie dati neļauj pārliecināties par tiešo ES fondu finansiālo ieguldījumu HP IS rādītāju sasniegšanā.

Lai precīzi noteiktu ES fondu ieguldījumu HP IS rādītāju sasniegšanā, kvantitatīvie un finanšu dati par HP IS būtu jāapkopo detalizētākā veidā – sadalījumā pa dažādiem rādītāju veidiem, piemēram, ieviestie/ uzlabotie komunikāciju tīkli – atsevišķi pēc tīklu lielumiem, datorvienības – sadalījumā pēc datorvienību pielietojuma un jaudas, apkopojot datus arī par precīzajiem ES fondu finansiālajiem ieguldījumiem šo rādītāju sasniegšanā.

Tā kā finansējuma saņēmējiem, kas īsteno projektus ar pozitīvu ietekmi uz HP IS, ir grūti identificēt savu projektu mērķauditorijas pēc VIS noteiktajiem mērķauditoriju parametriem, ir jāvienkāršo projektu mērķauditorijas identificēšanas process, ņemot vērā, ka reizēm projektiem nav atsevišķas mērķa grupas vai tās ir ļoti grūti identificēt, kā arī jāpiemēro VIS mērķauditoriju stratifikācijas sistēma reālajiem projektiem, kuros mērķauditorija nereti nav izvēlēta pēc kādas no VIS noteiktajām specifiskajām pazīmēm.

3. Turpmākās darbības horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā un uzraudzībā

Lai nodrošinātu horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ieviešanas koordinēšanu, uzraudzību un izvērtēšanu, 2012.gadā VARAM plāno turpināt iesāktās horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas un uzraudzības darbības, tajā skaitā:

- sniegt konsultācijas par darbības programmu papildinājumu aktivitāšu un apakšaktivitāšu īstenošanu atbildīgajām iestādēm horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju izstrādes procesā;
- sniegt komentārus un priekšlikumus par nepieciešamajiem precizējumiem par darbības programmu papildinājumu aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu atbildīgo iestāžu izstrādātajiem projekta iesnieguma vērtēšanas kritērijiem par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”, kas tiks virzīti apstiprināšanai Eiropas Savienības struktūrfondu uzraudzības komitejā;
- sniegt informatīvos seminārus finansējuma saņēmējiem par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" plānošanu, sagatavojot Eiropas Savienības fondu projekta iesniegumu, īstenojot Eiropas Savienības fondu projektu un sagatavojot ikgadējo pārskatu par Eiropas Savienības fondu līdzfinansētā projekta mērķa grupu un horizontālo prioritāšu ieviešanu;
- sagatavot uz publicēt informatīvos materiālus par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas jautājumiem;
- piedalīties atbildīgo institūciju organizētajos semināros, skaidrot horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" nozīmi un sniegt skaidrojumus projektu iesniedzējiem par projektu iesniegumu veidlapas horizontālās prioritātes sadaļas aizpildīšanu;
- sadarbībā ar par aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu atbildīgajām vai sadarbības iestādēm veikt izlases pārbaudes projektu īstenošanas vietās, lai analizētu projektu ietvaros veikto darbību, kas veiktas, lai nodrošinātu atbilstību horizontālajai prioritātei, sasaisti ar darbībām, kas veiktas projekta mērķa sasniegšanai;
- sniegt priekšlikumus horizontālo prioritāšu uzraudzības procesa uzlabošanai,
- lai nodrošinātu sabiedrības informētību par horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” atbildīgā iestāde piedalīsies „E-prasmju nedēļas 2012” organizēšanā (norise no 2012.gada 26.marta līdz 30.martam). E-prasmju nedēļas mērķi ir veicināt sabiedrībā apziņu par arvien pieaugošo e-prasmju nozīmi dzīves kvalitātes uzlabošanā - ekonomikas izaugsmes, konkurētspējas un nodarbinātības veicināšanā, ieinteresēt un informēt plašāku sabiedrības daļu par iespējām e-prasmju apgūšanā, uzlabošanā un pielietošanā, kā arī popularizēt valsts sniegto e-pakalpojumu saņemšanas iespējas un to ērtāku izmantošanu.